

NÉPÚJSÁG

2025. július 2., szerda
LXXVII. évfolyam
145. (22011.) sz.
Ára: 4⁰⁰ lej
(előfizetőknek 2⁶⁰ lej)

K Ö Z É L E T I N A P I L A P

Kezdődnek az egyetemi beiratkozások

Széles a kínálat az erdélyi felsőoktatásban

Fotó: Nagy Tibor (archív)

Lejártak az érettségik, és nemcsak a fesztiválszezon kezdődik, hanem az egyetemi beiratkozások is. A frissen végzettek, de értelemszerűen nem csak ők, július folyamán választhatják ki, hogy melyik felsőoktatási intézmény melyik szakán szeretnék folytatni a tanulmányaikat. A kínálat változatos, és szakonként változhat a felvételi folyamata. Ennek pontos részleteiért minden esetben

érdemes ellátogatni az adott egyetem honlapjára. Viszont mi is megpróbálunk segíteni! A következőkben több erdélyi felsőoktatási intézmény képzési lehetőségeiről számolunk be.

Nagy-Bodó Szilárd

(Folytatás a 7. oldalon)

Mit tudunk a gamma bagolylepkéről?

Az elmúlt hetekben rejtélyes lepkek özönlöttek el Marosvásárhely számos negyedét. A lepkeinvázió hátteréről és annak következményeiről a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem Marosvásárhelyi Karának oktatóját, dr. Bálint János egyetemi tanárt kérdeztük.

2.

Szabadegyetem Nyárádszentlászlón

A tavalyi kihagyás után megújult helyszínen és új megközelítésből vizsgált témákkal jelentkezett június 20–21-én az Erdélyi Hagyományok Háza (EHH) szabadegyeteme.

5.

Megszűnik a villamos energia állami támogatása

Július elsejétől megszűnt a villamos energia állami támogatása, amiben hozzávetőleg 4,5 millió háztartás volt érintett. Ezt követően mindenki azon az áron kapja majd az áramot, amelyet a szerződésében rögzítettek.

8.

Utazzunk biztonságosan!

Tagadhatatlan, hogy az egyik legfontosabb biztonsági elem az autóban az öv.

9.

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

AKTUÁLIS

Véget ért a Tompa Miklós Társulat 80. évada

Kaáli Nagy Botond

Múlt pénteken, június 27-én megtartotta évadzáró társulati gyűlését a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulata. Ezzel a hagyományos zárómomentummal hivatalosan is véget ért a 2024-2025-ös 80. évad, amelynek során öt új produkcióval gazdagította a kortárs színházi világot a marosvásárhelyi teátrum magyar tagozata.

2024. szeptember 27-én és 28-án a Garaczi László-Fehér Balázs Benő: Metaxa című, Fehér Balázs Benő rendezte produkciót, október 27-én és 28-án a Perényi Balázs által rendezett Vagy-Vagy című interaktív improvizációs előadást, december 10-én a Yorick Stúdióval együttműködésben készült, Sebestyén Ába rendezésében színre vitt Elise Wilk: Alaszka című produkciót mutatták be. December 20-án a Keresztes Attila által rendezett Lev Tolsztoj-Kozma András: Anna Karenina című előadásának premierjét mutatta be a társulat, amely a tavalyi év utolsó hónapja során, ugyancsak a Keresztes Attila rendezésében a Keresztes-Szabó-Demény-Apostolache: Egy római tragédia című produkcióját szilveszteri kiadásként újította fel. 2025. március 10-én a Radu Afrim által írt és rendezett Ház a blokkok között című előadást ösbemutatóként vitték színre, május 16-án pedig a Laura Mañá Sexo por Compasión című filmje nyomán színpadra alkalmazott, Kiliti Krisztián-Mañá Laura-Bélai Marcel-Takács Réka: Santa Lolita című produkciót mutatták be Kiliti Krisztián rendezésében.

(Folytatás a 3. oldalon)

JÚLIUS

2

SZERDA

Ma OTTÓ,
holnap KORNÉL és SOMA napja

Az év 183. napja, hátravan 182 nap

5:34 13:18

21:19 0:51

A nappal hossza:
15 óra 45 perc

IDŐJÁRÁS

Napsütés

Hőmérséklet:

max.: 31 °C

min.: 12 °C

nap-tár

Isten éltesse!

KORNÉL: latin eredetű férfinév, a Cornelius nemzetségnévből. Jelen-tése: somfa vagy szarv.

SOMA: a nyelvújítás korában alkotott név szintén a som szóból, a Kornél magyartására.

VALUTAÁRFOLYAM BNR: 2025. július 1.	
1 €	5,0772 lej
1 \$	4,2958 lej
100 Ft	1,2720 lej
1 g arany	462,1098 lej

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő

hónapra a Népújság szerkesztőségében:

Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám,
2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között,
szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

MEGYEI HÍREK

Korszerűsítik a Marosvásárhely–Mezőbánd közötti megyei utat

A Marosszentkirály, Názánfalva, Mezőbergenye, Mezőbánd közötti 15,5 kilométer hosszúságú megyei út teljes körű korszerűsítését készíti elő Maros Megye Tanácsa az Anghel Saligny országos fejlesztési program keretében. A beruházás összértéke meghaladja a 141 millió lejt. Célja: a térség közlekedési infrastruktúrájának komplex fejlesztése. A jelenlegi útpálya szélessége 7,5 méteresre bővül, megerősítik az útálapot, újjáépítenek négy meglévő hidat, és felépítenek egy újat. A vízelvezetés megkönnyítése érdekében 585 átereszt újítanak fel. Az útszakasz menetén 18 új autóbuszmegálló és 10 kilométer hosszúságú járda épül, és korszerűsítik a 75 mellékút csatlakozását is. A beruházás, amelynek egyelőre a tervezési munkálatai folynak, Péter Ferenc tanácselnök szerint a közbiztonság növelése mellett a térség gazdasági és társadalmi fejlődéséhez, a települések közötti kapcsolatok erősítéséhez is hozzájárul.

Véglegesítő vizsga

A diákok után júliusban a pedagógusokra is forró napok várnak. Július 8-án a véglegesítő vizsgát tartják a kezdő pedagógusok számára, 15-én a címzetes, azaz a meghatározatlan és a meghatározott időre szóló katedrákat lehet az eredmények függvényében választani. A véglegesítő vizsgára megyénkből 245-en jelentkeztek. Miután már túl vannak a két szakellenőrzésen, a pedagógus tevékenységét tükröző portfólióra, valamint az írásbeli dolgozatra és az ellenőrzéseken kapott jegy átlagának el kell érnie a nyolcast, ahhoz, hogy az oktató a tanügyben elhelyezkedhessen.

Hetes átlag szükséges

Július 15-én a címzetes vizsgán lehet meghatározatlan időre szóló állásra vizsgázni az oktatásügyben. A közbeszédben tituláris vizsgaként emlegetett megmérettetésen hetes jegyet kell elérni a címzetes állás betöltéséért. Megyénkben öt központban szervezik meg a vizsgát, az Egyesülés Nemzeti Kollégiumban 299-en vizsgáznak az óvónői, kisdodói állásokra, a Mihai Eminescu Pedagógiai Líceumban 232-en a tanítói, a Kereskedelmi Líceumban 275-en a szaktanári, a Gheorghe Șincai Technológiai Líceumban 195-en a szakoktatói állásokra; a Papiu Ilarian Nemzeti Kollégiumban 194 nyelv- és vallástanár iratkozott fel a címzetes vizsgára.

Nyári program a közszállításban

Ettől a héttől kezdődően a közszállítási szerződésnek megfelelően nyári program szerint közlekednek az autóbuszok megyeközpontunkban, mivel a szünidő és a nyári szabadságok idején kevesebb az utas. Miután az illetékesek felméri a kialakult helyzetet, annak megfelelően változtatnak a járatok gyakoriságán, esetleg az útvonalán.

Hírszerkesztő: Bodolai Gyöngyi

Szokatlan lepkerajzás Marosvásárhelyen

Mit tudunk a gamma bagolylepkéről?

Az elmúlt hetekben rejtélyes lepkék özönlötték el Marosvásárhely számos negyedét. A lepkeinvázió hátteréről és annak következményeiről a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem Marosvásárhelyi Karának oktatóját, dr. Bálint János egyetemi tanárt kérdeztük.

Szeredai Vivien

Dr. Bálint János elmondta, hogy a gamma bagolylepké nem invazív faj, már régóta ismert Romániában, a Sapientia EMTE Kertész-mérnöki Tan-székén oktatják is a rovartan tantárgy keretén belül. Mint mondta, olyan faj-ról van szó, ami nem csak éjszaka aktív, ezért is szembetűnő a nagy-számú jelenlétük.

Vándorlepké, ami évente a Föld-közi-tenger térségéből északabbra vonul egészen Közép- és Észak-Euró-páig, így a Kárpát-medencét is át-szeli.

„A rovarvilágban megszokott, hogy 5-10-20 évente a kedvező táplá-

léknak és az időjárási körülmények-nek köszönhetően látványosan felsza-porodik egy-egy faj populációja, ezt a jelenséget nevezzük gradációnak” – mondta az oktató. Hozzátette, hogy ilyenkor nemcsak az adott faj egyed-száma nő meg, hanem ennek termé-szetes ellenségei is megszorodnak, aminek következtében néhány éven belül ismét a ragadozók lesznek többségben.

„Egy természetes, folyamatos cik-lusról van szó. Ez esetben például a madarak jól gyérítik a lepkepopulá-ciót” – tette hozzá dr. Bálint János, akitől azt is megtudtuk, hogy a lepkék rajzása sokkal látványosabb annál, mint amekkora károkat okoz. Hang-

súlyozta azonban, hogy – bár a gamma bagolylepké az emberre nem veszélyes – többféle növényre rak to-jást, hernyói pedig ezeken táplálkoz-nak, így jelentős kárt tehet főként a termesztett zöldségnövényekben.

Dr. Bálint János kiemelte, hogy mivel a lárvák leginkább a növények felszínén rágnak, viszonylag könnyen eltávolíthatóak, ha időben észrevesz-szük őket. „Szinte bármilyen kontakt rovarölő szer hatékony ellenük, amíg a felszínen vannak. Ha már van ter-més – például paradicsom –, amibe berághatnak, akkor nehéz védekezni ellenük” – mondta.

A nagy számban jelen levő gamma bagolylepkék nem csak Marosvásár-helyen okoznak kellemetlenséget a la-kosságnak: többek között Sepsiszent-györgyön, Brassóban és Bukarestben is problémát jelent a tömeges megje-lenésük.

Filozófia – itt és most: a júliusi Korunkban

A lapszám kortársfilozófiai kérdésekre fókuszál, különös figyelmet szentelve a technológia, az etika és a politikai gondolkodás metszéspontjainak.

A tanulmányok a filozófiát mint önismereti gya-korlatot és társadalmi szerepvállalást értelmezik, mi-közben foglalkoznak a digitális korszak kihívásaival, a manipulációval, az időélmény átalakulásával, vala-mint a poszthumán és metapolitikai eszmék kritiká-jával.

A szerzők különböző diszciplínákból érkeznek, de közös bennük a filozófia aktuális tétjei iránti érzé-kenység és a hagyomány újraértelmezésének igénye.

A tartalomról: Horkay Hörcher Ferenc: A filozófia filozófiája. Önismeret, életmód, beszédaktus; Csepeli György: A transzhumán művészet tragédiája; Kovács Gábor: A technológia és az emberi állapot; Czigányik Zsolt: Molnár Tamás utópiakritikája mai szemmel; Lányi András: Lassuló idő; Szilárdi Réka: Manipulá-ció és instrumentalizáció a digitális homlokzatok uni-verzumában; Házas Nikolett: Fénykép és etika. Vakfolt az etikátörténetben, rejtett szál a 20. századi fotóelméletekben; Kiss Lajos András: Herr Luzifer, ich bin da! Metapolitika és nekrofilia Alekszandr Dugin Heidegger-interpretációjában.

Meseszép szünidő

Ezzel a címmel szervez 6–12 éves gyermekek számára nyári nevelő és szórakoztató jellegű programot júliusban és augusztusban minden kedden és csütörtökön délelőtt 10 órától a Maros Megyei Könyvtár. Helyszín: a Demokrácia fészke, ahova a Városháza utca 2. szám alatti Amerikai könyvtáron keresztül lehet bejutni.

A nyár folyamán a gyermekek ingyenesen vehetnek részt a körülbelül 90 perces kreatív és nevelő jellegű mű-helyfoglalkozásokon, amelyek célja a képzelőerő és a kí-váncsiság felébresztése, valamint az együttműködés. A tevékenységeket szükség szerint román és magyar nyelven

is megszervezhetik. A részvételhez szükséges, hogy vala-melyik szülőnek könyvtári belépője legyen a megyei könyvtárba, amit egy látogatás során megszerezhetnek. A gyermek beíratásakor egy űrlapot kell kitölteni arról, hogy melyik tevékenységet választják.

A <https://forms.gle/d4q1FWtUnr1f3du98> címen (hon-lapon) találhatóak bővebb információk. Júliusban és au-gusztusban a könyvtár Kárpátok sétánybeli részlegén is nyári programra várják a négy éven felüli gyermekeket. Részletesebb felvilágosítás a <https://fb.me/e/3rbAxNJg5> címen.

Elszállítják a tilosban parkoló járműveket

A közeljövőben Marosvásárhelyen is elkezdődik a tiltott helyen szabálytalanul parkoló, gazdátlanul hagyott jármű-vek, gépkocsik, motorkerékpárok, elektromos hajtányok elszállítása.

Marosvásárhely Polgármesteri Hivatala a Helyi és az Országos Rendőr-felügyelőséggel közösen a törvényes elő-

írások betartásával fog eljárni az ígéretek szerint. Nem szállítják el azokat a parkoló járműveket, amelyekben sze-mélyek vagy társállatok ülnek. A következményekről – el-szállítási díj, büntetés, a járművek kiváltásának lehetőségei – szórólapok készülnek a közeljövőben a közönség alapo-sabb tájékoztatása érdekében.

NÉPÚJSÁG
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
FŐSZERKESZTŐHELYETTES:
Vajda György
LAPSZERKESZTŐ:
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy-Bodó Szilárd, Nagy Miklós, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroska. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Putnoky-Benedek Annamária. **TÖRDELÉS:** Donáth-Nagy György, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi. **FŐKÖNYVELŐ:** Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujas.ro
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujas.ro **E-mail:** nepujas@e-nepujas.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780; tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino. A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, a postásoknál és a szerkesztőségben: tel. 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15, péntek: 9–14 óra között, szombat, vasárnap: zárva.

Általános sztrájkkal fenyegetnek a pénzügyi alkalmazottak

A pénzügyminisztérium és az adóhatóság (ANAF) alkalmazottai kedden a déli órákban országsszerte spontán munkabeszüntetéssel tiltakoztak, és általános sztrájkkal fenyegettek a veszélyességi pótlék csökkentése miatt. A pénzügyi szakszervezetek olyan megoldásokat javasolnak a kormánynak, amelyek révén valóban stratégiai és nemzeti érdekű intézménnyé válhat az ANAF.

Vasile Marica, a Pénzügyi Szakszervezetek Országos Szövetségének (Sed Lex) elnöke a Digi24 hírtelevíziónak nyilatkozva elmondta, hogy napról napra nő a spontán sztrájkot tartó alkalmazottak száma; hétfőn még mintegy ötezen, kedden már nyolcezen szakították meg a munkát, de számuk akár 20 ezerre is nőhet. Ha pedig senki nem hallgatja meg őket, általános sztrájkba lépnek, és akkor „Románia megbénul”.

„Addig folytatjuk a tüntetéseket, amíg szükséges, amíg valaki meghallgat min-

ket, és megpróbálja megoldani a nagy problémákat” – mondta a szakszervezeti vezető.

Vasile Marica az Agerpresnek nyilatkozva emlékeztetett arra, hogy az adóhatóság tavaly tíz százalékkal több pénzt gyűjtött be az adófizetőktől, mint az előző évben. Elmondta: a pénzügyi szakszervezeteknek vannak javaslataik arra, hogy miként válhat az ANAF valóban stratégiai és nemzeti jelentőségű intézménnyé.

Az egyik javaslat az áfát (TVA), a fi-

zetésképtelenséget és a transzferáratok szabályozó törvények módosítására, valamint az alkalmazottak ellenőrző szerepének megerősítésére és kibővítésére vonatkozik. Ahhoz, hogy a nagy értékű adócsalással felvegyék a harcot, jó szakemberekre van szükség, akiket azonban nem lehet havi 6000 lejjel fizetni – jelentette ki. Szükség van egy jól működő informatikai rendszer bevezetésére is, mert a jelenlegi rendszer szinte naponta meghibásodik, az ügyfélszolgáltatnál várakozó emberek pedig a pénzügyminisztériumi alkalmazottakat hibáztatják – tette hozzá Marica.

A kormány hétfői ülésén elfogadta a közalkalmazottak ártalmas vagy veszélyes munkakörülményekért járó bérpótlékát bruttó 300 lejre korlátozó sürgősségi rendeletet. (Agerpres)

Marosvásárhelyen is tiltakoztak az adóhivatali alkalmazottak

Fotó: Nagy Tibor

Nemzetbiztonsági kockázatot jelent az adócsalás

Az adóelkerülés a Romániát fenyegető kiemelt kockázati tényezők közé tartozik, hiszen a költségvetés megkárosításával valójában az intézményrendszer közszolgáltatásainak minőségét ássa alá, az állami hatóságoknak ezért egységesen és határozottan fel kell lépniük a jelenség visszaszorítása érdekében – állapította meg hétfőn az ország legfelsőbb védelmi tanácsa (CSAT).

Az államfő által vezetett nemzetbiztonsági testület első alkalommal ülésezett Nicușor Dan elnökké választása óta. A tanácskozás nyomán kiadott közlemény szerint az ellenőrzések erősítésével, az adóhatóság digitalizációjának felgyorsításával és az adóhátralék-behajtásra rendelkezésre álló „minden törvényes eszközzel” harcolni fognak a költségvetési bevételek növeléséért.

A CSAT szerint a jogszabályi keretet is javítani kell, oly módon, hogy elrettentő hatást gyakoroljon magára az adóelkerülésre és az ezzel kapcsolatos bűnpártolásra is.

A testület közleménye nem tér ki részletekre, de a májusban megválasztott államfő első sajtóértekezletén már jelezte, hogy a hírszerzésnek is segítenie kell az adóelkerülés visszaszorítását, ezért az adóbehajtás hatékonyságának javítását a titkosszolgálatok prioritásává akarja tenni.

Múlt hétfőn Ilie Bolojan miniszterelnök – aki kormányfőként a CSAT alelnökévé vált – parlamenti beiktatása alkalmával azt mondta, az új kormány büntethetővé akarja tenni az

adóelkerülést, másfelől ki akarják vonni a politikai befolyás alól az adóhatóságot, amelynek élére szakmai alapon fognak vezetőket kinevezni.

A CSAT hétfői ülésén az ukrainai háború kapcsán megerősítette: Románia támogatja az Egyesült Államok béketeremtő erőfeszítéseit, ugyanakkor elítéli, hogy „Moszkva részéről nincs meg a békéhez szükséges politikai akarat”, hiszen elutasítja az azonnali és feltétel nélküli tűzszünetet. Románia EU- és NATO-tagállamként továbbra is támogatni fogja Ukrajnát a szuverenitásáért folytatott védelmi harcban – szögezte le a CSAT.

A román nemzetbiztonsági testület hétfőn a parajdi sóbánya körül kialakult helyzettel is foglalkozott, és a közlemény szerint megvizsgálta a település jövőjének két lehetséges forgatókönyvét: a víz alá került régi bánya felújításának lehetőségét, illetve azt, hogy egy új bányát hozzanak létre a sókitermelés újraindítása érdekében és egy másikat a gyógyturizmus számára. (MTI)

ORSZÁG – VILÁG

Az államfőtől kértek segítséget a szakszervezetek

Az országos szakszervezeti szövetségek – Alfa Kartell, CNSLR-Frăția, BNS, CSDR és Meridian – kedden az államfőhöz fordultak segítségért a szakszervezetek és a kormány közötti konfliktus rendezéséhez. A szakszervezetek vezetői egy közös levélben arra kérték Nicușor Dant, hogy szervezen egy találkozót a felek között, és közvetítsen a tárgyalásokon. Szerintük a konfliktust az okozza, hogy a miniszterelnök elutasítja párbeszédet a szakszervezeti szövetségek képviselőivel a kormány megszorító intézkedéseiről. A levél aláírói nagyszabású tiltakozásokat és általános sztrájkot helyeztek kilátásba, ha az államfő nem tesz eleget a kérésüknek. A szakszervezeti szövetségek hétfőn rendkívüli találkozót kértek Ilie Bolojan miniszterelnöktől a megszorító intézkedések ügyében. Miután a kormányfő elutasította a tárgyalásokat, a szakszervezeti vezetők jelezték, hogy az államfőhöz fordulnak segítségért. (Agerpres)

Újra jegyezhetők július 4-étől a Fidelis államkötvények

A pénzügyminisztérium július 4-étől újabb Fidelis-kötvényeket bocsát ki, amelyekhez a véradók továbbra is kedvezményes feltételek mellett juthatnak hozzá. A tárca keddi közleménye szerint az idei hatodik, július 4-11. közötti jegyzési időszakban megvásárolható 2, 4 és 6 éves futamidejű lej-alapú lakossági Fidelis-kötvények 7,25, 7,7 és 7,95 százalékot kamatoznak. A 2, 5 és 7 éves futamidejű euróalapú állampapírok hozama pedig 3,4, 5,5 és 6,3 százalék. A lej-alapú Fidelis állampapírok névértéke 100 lej, az euróalapúaké 100 euró, ezek minimum 5000 lej, illetve 1000 euró értékben jegyezhetők. A lakossági állampapírokból származó jövedelem nem adóköteles – emlékeztetett a pénzügyminisztérium. (Agerpres)

Feltételesen szabadlábon az exminiszter

Elena Udrea feltételes szabadlábra helyezéséről döntött kedden a ploiești-i bíróság. Az ítélet nem jogerős. A volt turisztikai minisztert jelenleg a ploiești-i megyei sürgősségi kórházban ápolják, miután vasárnap egy epehólyagműtétben esett át. Április végén a Prahova megyei törvényszék helyt adott Elena Udrea keresetének, amelyben a hátralevő börtönbüntetésének csökkentését kérte a Costa Ricán és Bulgáriában őrizetben töltött, összesen nyolc hónapos időszak levonásával. A volt minisztert a tárgshori börtönben tartják fogva 2022 júniusától, amikor a bolgár hatóságok kiadták a román államnak. (Agerpres)

Elutasították az alkotmánybírói kinevezésre vonatkozó beadványt

Elutasította kedden az alkotmánybíróság a Mihai Busuioc alkotmánybírói kinevezésére vonatkozó beadványt – értesült hivatalos forrásokból az Agerpres. A Szociáldemokrata Párt (PSD) jelöltjének kinevezéséről szóló parlamenti határozatot az SOS Románia támadta meg az alkotmánybíróiságon. Az ellenzéki párt szerint Mihai Busuioc kinevezése törvénytelen, mert jelöltként nem tett eleget az alkotmánybírói tisztség betöltéséhez előírt feltételeknek. Beadványában az SOS Románia arra hivatkozott, hogy az alaptörvény szerint az alkotmánybíráknak felsőfokú jogi végzettséggel, kiváló szakmai tudással és legalább 18 éves szakmai tapasztalattal kell rendelkezniük a jogi tevékenység vagy a jogi felsőoktatási szakképzés területén. (Agerpres)

Véget ért a Tompa Miklós Társulat 80. évada

(Folytatás az 1. oldalról)

A premierek, vendégjátékok és fesztiválszereplések mellett a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulata több eseményt is szervezett az évad folyamán: létrejött a színház nyolcvanadik évada kapcsán a Barabás Olga által rendezett Marosvásárhelyi Színház 80. című rádiószínházi sorozat, amelynek keretében a teátrum egykori előadásainak felvételét hallhatták az érdeklődők

a Marosvásárhelyi Rádió hullámhosszán, születésének századik évfordulója alkalmából megemlékeztek Lohinszky Lorándról, a társulat néhai, legendás színművészeiről, és megszervezték az ismét nagy sikernek örvendő, második Színházi Tájékozást. Ugyancsak sikeresnek bizonyult Az előadás születése című, az elmúlt két évad során több ezernyi diák részvételével zajló program folytatása, valamint az olyan

újabb projektek is, mint az Először a színházban bérletkampány vagy az Ajándékozzon élményt című karácsonyi bérletvásárlási akció. Március 27-én ismét megünnepelte a színház világnapját a társulat, amely április 11-én, a magyar kultúra napján József Attila 120. című felolvasómaratont szervezett.

A nyolcvanegyedik évad során öt új produkcióval bővül a Tompa Miklós Társulat repertoárja. 2025

őszén Makszim Gorkij A nap fiai című előadása kerül színpadra Botos Bálint rendezésében. Ezt követően a József Attila versein alapuló, Henn János által rendezett Én nem tudok versben hazudni című produkciót mutatják be. A szilveszteri előadást a jövő évadban is Keresztes Attila rendezi: ezúttal Szigligeti Ede Liliomfi című vígjátéka kerül színre. 2026 tavaszán az Andrei Măjeri-Alexandra Felseghi Atreidák címet viselő,

Aiszkhülosz, Szophoklész, Euripidész és Seneca művei nyomán színpadra kerülő darabját rendezi Andrei Măjeri. A 2025/2026-os, 81. évad bemutatóinak sorát a Tadeusz Slobodzianek: A mi osztályunk című előadás zárja Béres Attila rendezésében.

A társulat ezúton közli, hogy a nyári szünet alatt augusztus 25-ig a jegypénztár zárva tart, és hálásan köszöni a közönség, a támogatók, a mecénások, a sajtó és minden színházbarát támogatását.

A szeptemberi vizionlátásig!

Költségvetés-kiigazításról is döntött a Maros Megyei Tanács

A megyei önkormányzat a júniusi soros ülésén több olyan intézkedést is jóváhagyott, amelyek a megye fejlesztését és a közszolgáltatások javítását célozzák.

Több pénz a kórházaknak és a szociális igazgatóságnak

A ma jóváhagyott költségvetés-kiigazítás keretében a Maros Megyei Klinikai Kórház költségvetését 10,5 millió lejjel egészítették ki. Az összegek az állami költségvetésből, a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Alapból (PNRR), valamint a helyi költségvetésből származnak, és az egészségügyi programokra, illetve a folyamatban lévő beruházásokra fordíthatja a kórház. A Maros Megyei Szociális és Gyermekvédelmi Igazgatóság is 125.000 lej költségvetés-kiegészítést kapott javítási munkálatokra.

Támogatás a Maros Megyei Katasztrófavédelemnek (ISU)

A Megyei Tanács partnerséget kötött a Maros megyei „Horea” Katasztrófavédelmi Felügyelőséggel, és 681.000 lejt különített el egy 30.000 literes vízzszállító tartálykocsi beszerzésére. A tartálykocsi vásárlása a Kis-Küküllő magas sótartalma miatt kialakult válsághelyzet miatt vált szükségessé, és az érintett települések ivóvízellátásában fog segítséget nyújtani.

Hitelből biztosítaná a folyamatban lévő beruházások társfinanszírozását a megyei önkormányzat

A Maros Megyei Tanács 47 millió lej értékű hitelt szándékszik felvenni négy, uniós forrásból megvalósuló nagyberuházás társfinanszírozására: – A 153-as megyei út korszerűsítése Nyárádremete–Szováta szakaszon – teljes költségvetés: 225.142.600 lej, megyei hozzájárulás: 22,78 millió lej. – A Maros Megyei Tanács adminisztratív épületének energetikai felújítása – teljes költségvetés: 25.060.940 lej, megyei hozzájárulás: 7,17 millió lej. – A mikházi régészeti park fejlesztése – teljes költségvetés: 18.231.150 lej, megyei hozzájárulás: 5,6 millió lej. – Ergopolis regionális projekt a duális szakképzés fejlesztéséért – a Megyei Tanács partnerként vesz részt a Marosvásárhelyi Orvosi, Gyógyszerészeti, Tudomány- és Technológiai Egyetem által vezetett konzorciumban, amely több mint 148 millió lej támogatást nyert el a szakképzés fejlesztésére. A Maros Megyei Tanács hozzájárulása a projekt megvalósításához 12,26 millió lej.

„Azért döntöttünk úgy, hogy elindítjuk a hitelfelvétel folyamatát, mert idén kisebb a költségvetésünk, mint amennyire szükségünk lenne, és az előrevetített megszorító intézkedések miatt garanciát akarunk arra, hogy lesz, amiből fedezzük a Maros Megyei Tanács önrészét a nagy uniós beruházásokhoz. A hitelfelvétel egy több hónapos folyamat, most elindítjuk a szükséges lépéseket, de még mindig visszamondhatjuk, ha úgy alakul a gazdasági helyzet, hogy nem lesz szükség a kölcsönre. Az a célunk, hogy pénzhány miatt ne kelljen leállítanunk egyetlen projektet se” – hangsúlyozta Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke.

A Maros Megyei Tanács sajtóirodája

Pártok és ideológiák fölötti konszenzus a nemzeti régiók ügyében

Június 25-én került sor a meghallgatásra az Európai Parlament Regionális Fejlesztési Bizottsága előtt a nemzeti régiókról szóló polgári kezdeményezésről. A szervezők részéről Izsák Balázs (fotó), Dabis Attila és László György vettek ezen részt.

Erdélyi magyar, hollandiai fríz, spanyolországi katalán, lengyelországi sziléziai képviselők támogató hozzászólása emelte ki a nemzeti régiók problémáinak aktualitását. A két panelben lezajlott ülésen felszólaló EP-képviselők közt volt konzervatív, szociáldemokrata, liberális és zöldpárti is, mutatva, hogy a nemzeti régiók ügye és a regionális identitások uniós szintű védelme a politikai törésvonalakon átvívelő támogatottságot élvez. Arról is konszenzus született az európai parlamenti képviselők között, hogy az Európai Bizottságnak jogszabályt kell alkotnia e tárgyban, amit eddig minden sikeres polgári kezdeményezés esetén elmulasztott. A szakbizottsági ülést, amelynek meghívottai voltak a kulturális, a petíciós, valamint az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság (LIBE) is, több szakaszban Dragoş Benea, a REGI Bizottság elnöke vezette szakszerűen, részrehajlás nélkül.

Deutsch Tamás és Winkler Gyula támogató hozzászólása is kritikus volt az Európai Bizottsággal szem-

ben, de konstruktív véleményekkel és kérdésekkel készült a meghallgatásra Szekeres Pál képviselő, aki a petíciós bizottságot, a Patrióták csoportját képviselte. Nem tudunk a háromórás meghallgatás minden részletére kitérni, ám lényeges volt, hogy Vincze Lóránt hozzászólásában kitért a dél-tiroli autonómiára, mint a nemzeti régiók problémáinak megoldására adott sikeres gyakorlatra.

Biztató volt Gál Kinga képviselő asszonyt látni, hiszen a kezdeményezés tizenkét éves történetében ő volt az, aki minden lépésről tudott, és ott volt az események közelében.

A következő lépés július 10-én az Európai Parlament strasbourg-i ülésén lesz. Itt zajlik le a nyilvános vita, erre viszont már a szervezők nem kapnak meghívást. Az Európai Bizottságnak szeptember 4-éig kell választ adnia arra, hogy alkot-e jogszabályt a nemzeti régiók ügyében. Nem titok: a kohéziós politika átfogó reform előtt áll. Ez jelenthet jót is, de rossz is. A június 25-i közmeghallgatás tanulsága az, hogy sokkal szélesebb körben létezik igény a „kiemelt figyelemre” a nemzeti régiók kohéziós politikájában, mint ahogy azt az aláírásgyűjtés során remélhettük.

Izsák Balázs elnök,
Székely Nemzeti Tanács

HÉTKÖZNAPI TÖRTÉNET

Nagy Székely Ildikó

Vannak arcok, hangok, gesztusok, amelyeket képtelen elhalványítani az idő. Nem kötelező, hogy valamelyik családtagunkhoz kötődjenek ezek a maguk tisztaságában megmaradó pillanatképek, mesélhetnek egy olyan személyről is, akit egy bizonyos élethelyzet hív be teljesen váratlanul a mindennapjainkba. Egyik legkedvesebb barátnőm számára ilyen elveszíthetetlen mozaikdarabkák M. néni szavai.

Egy faagyis kávéval ízesített délutón hallhattam a székelyföldi roma asszonyról, aki jó pár évtizeddel ezelőtt vállalt kulcsszerepet a barátnőmék életében. Nem „történetíró” céljából beszélgettem vele erről, egyszerűen csak szóba került az időskori demenciában szenvedő betegek leépülése kapcsán.

– Kilencvenkét éves volt az anyai nagyanyám, amikor elvesztette a kapcsolatot a külvilággal – idézte fel barátnőm az M. nénivel való találkozás előzményeit. – Attól kezdve egy hihetetlenül nehéz időszak kezdődött a szüleim számára. Mi a testvéreimmel addigra már mind egyetemre jártunk, az otthonunktól többórányi vonatút válasz-

tott el, így a legjobb esetben is csak hétvégére vagy vakációra tudtunk hazajönni. Anyum édesanyja 24 órás felügyeletet igényelt, egy percre sem lehetett egyedül hagyni, hiszen már egyáltalán nem volt tudatában a tetteinek, és folyamatosan indulni készült valahova. A szüleim még mindketten dolgoztak, így egyértelmű volt, hogy külső segítségre van szükség. A vidékünkön akkoriban nem léteztek olyan otthonok, ahol nagyanyámnak megfelelő gondozásban lehetett volna része, de ha lettek volna, anyagilag akkor sem tudták volna megengedni maguknak a szüleim, hogy egy ilyen szolgáltatást igénybe vegyenek. Zsákutcának tűnt az egész helyzet, de a jó Isten megmutatta a kiutat. Egy kedves családi ismerős ajánlotta édesanyámnak M. nénit, aki a három felnőtt fiával és a szintén gondozásra szoruló apjával élt egy kertes házban. „Csak tetszik tudni, cigány asszony, de nagyon jólelkű, becsületes”, jegyezte meg szinte mentegetőzve az ismerős. „Csillagom, engem aztán nem érdekel, hogy kinek milyen a bőrszíne, ha biztonságban tudhatom nála anyukámat. Ha sikerül, hogy megegyezzünk, és látom, hogy jóra való teremtés, mindenképpen meg-

M. néni, a gondviselő

fogadom”, nyugtatta meg édesanyám. Így került nagyanyám M. nénihez, aki munkanélküli volt, és azonnal igent mondott a felkérésre. Érdekes módon az én – magatehetlenségében is magányt követelő, mindenkiről rosszat sejtő – nagyanyám azonnal elfogadta annak az idegen asszonynak a jelenlétét, miközben tőlünk sokszor minden közeledési kísérletet elutasított. M. néni valami olyan természetes melegséget árasztott magából, mint a nyár végi, őszi eleji napsugarak, sosem volt túl sok, sosem volt égető, megperzselő, csak megértőn simogató, gyógyító. Meggyőződése, hogy ennek a gondviselő jósnak köszönhetette nagyanyám azt a pár évet, ami a földi létből ezután még kijutott neki.

– Fel tudsz idézni konkrét helyzeteket is abból az időszakból? – szöletem közbe.

– M. néni úgy etette, mosdatta, pelenkázta a rábízottat, mint egy szakképzett ápoló. Esténként mindig felhívta édesanyámat telefonon, és orvosokhoz illő precizitással számolt be neki arról, hogy aznap mit és mennyit evett, ivott, illetve hogyan érezte magát nagyanyám. Többször előfordult, hogy éppen otthon voltam a beszámoló alatt,

édesanyám pedig kihangosította a készüléket, így hallhattam a beszélgetést. Az egyikből egy töredék most is a fülemben cseng. Aznap M. néni éppen salátalevest készített, nagyanyám régi kedvencét, és lelkendezve újságolta, hogy a háromnégy kanálnál többet sikerült elfogadtatni vele. „Kérdezgettem, hogy ízlik-e, ő pedig szavak helyett ügyesen tátozott, hogy még adjak, még adjak. Ennél nagyobb dicséret nem is kívánhattam volna magamnak, főleg, hogy a fél tányér ki is ürült”, mesélte M. néni. Persze voltak nehezebb napok is, amikor ő sem találta meg az utat nagyanyám különös, ködlepte világába, de olyankor is mindent megtett, hogy legalább pár korty vízzel életben tartsa. Édesanyámék hetente többször megfordultak M. néni házában, hogy lássák nagyanyámat, és vigyenek neki mindent, amire szüksége van. Néha, amikor itthon voltam, én is velük tartottam. Szerettem ott lenni, főleg az alma- és cseresznyefákkal beültetett kertben, de a házban is. A külső szemlélő talán csak egy cigányportát látott, ha arra járt, egy régi házat, amelynek lakói nem vetették meg az italt, de odabent, a takaros és tiszta szobákban a legnagyobb melegség

és szeretet fészkelte. Nem lehetett nem észrevenni, milyen féltő gondallal tartja rendben M. néni a nagyanyám rendelkezésére bocsájtott szobát, mennyire vigyáz arra, hogy az ágya mellett mindig legyen pár szál virág az udvarról vagy a kertből. A legkedvesebb családi fotói is ott sorakoztak a fekvőhelye mellé állított kis asztalon, és tudom, hogy világosabb pillanataiban, amikor emlékezni, mesélni támadt kedve, M. néni mindig ott volt, hogy meghallgassa, kérdezgesse. Az utolsó hónapokban persze elmaradtak ezek a társalgások, nagyanyám akkor már szinte teljesen mozdulatlanul feküdt a látható és láthatatlan határán, a gondviselője pedig kitartóan őrködött mellette, és gondozta, marasztalta a lehetőségeihez mérten. Konok odaadással kengette a kiszolgáltatottság állapotában szerzett sebeit, így mire nagyanyám engedett az égi hívásnak, a felfekvései egészen meggyógyultak. Azóta már M. néni is csatlakozott a fentiek „társaságához”, és biztos vagyok benne, hogy a jutalmát is elnyerte azért a sok jóért, amit a családjunkért tett. Valamilyen szinten mindannyiunk gondviselője volt a maga őszinte, sallangoktól mentes jelenlétével, és hiszem, hogy ezt már akkor feljegyezték neki a felhők mögött áldást osztó kezek.

A népi kultúra digitalizációja és hasznosítása

Szabadegyetem Nyárádszentlászlón

A tavalyi kihagyás után megújult helyszínen és új megközelítésből vizsgált témákkal jelentkezett június 20–21-én az Erdélyi Hagyományok Háza (EHH) szabadegyeteme. Mind a helyszín, mind a témák felkeltették az érdeklődők figyelmét, de a szakmabelieknek is lehetőséget nyújtottak a tapasztalatok és kérdések átbeszélésére.

Gligor Róbert László

Idén Mikházáról Nyárádszentlászlóra tette át szabadegyetemét az EHH, mert itt családiasabb és kompaktabb környezetben fogadhatta az előadókat, szakmabelieket és az érdeklődőket, az előadások és szállások

egy helyen elérhetőek voltak, így kialakulhatott a szabadegyetemekre jellemző kötetlenebb, de a tudás iránt érdeklődő hangulat. Az idei rendezvény programja a szabadegyetemre jellemzően ötvözte az ismeretterjesztést és a szakmai tevékenységeket.

Az idei téma a népi kultúra és digitalizáció kérdése volt, ugyanis az elmúlt száz évben – és ma is – az aktuális legfejlettebb technikával zajlott a népi kultúra gyűjtése, kutatása, amit aztán kutatóintézetek dolgoztak fel és tettek elérhetővé. A budapesti Hagyományok Háza rengeteg anyaggal rendelkezik, és több létrehozott alkalmazás révén lehet azokból tanulni, gyűjtéseket tartalmazó adatbázisokat elérni. A Néprajzi Múzeum a világ mintákin-cseit gyűjtötte össze, ezekből saját ízlés szerint lehet új motívumokat létrehozni. Az erdélyi múzeumok elhozták és bemutatták, a közönség számára is elérhetővé tették tapasztalataikat. Arról is lehetett hallani, hogy miként hat a hagyomány a közösségre, milyen funkciója van ma a hagyománynak, de lehetett élőben vagy digitális alkalmazás révén citerázni tanulni is.

Voltak kézműves tevékenységek, lehetőség a mélyebb, személyesebb szakmai beszélgetésekre, és nem hiányzott a jókedv, a népzene és tánc sem. Senkit nem strapált le a hétvége és a Strapa.

Szakma, oktatás, tudásszerzés

Nemcsak szabadegyetem, hanem szakmai fórum is volt a budapesti Néprajzi Múzeum és az erdélyi múzeumi közösségek képviselői számára az idei alkalom, ahová Budapesttől Csíkszeredáig eljöttek a megyei múzeumok képviselői, és a digitalizációhoz kapcsolódó aktuális kérdésekről beszélgettek, illetve volt kerekasztal-beszélgetés a Székelyek című kiállítás megvalósításáról, ahol nyíltan lehetett beszélni a jelentkező kihívásokról, problémákról, de jó megoldási lehetőségek is elhangzottak. Pénteken délelőtt a múzeológusok és szakmabeliek számára szóltak a digitalizációhoz kapcsolódó programok, délután a néptánc és digitalizáció került terítékre, ugyanis ez már a világjárvány előtt kezdett előtérbe kerülni, és a bezártság idején

irányult rá a figyelem, hogy akár otthonról is lehet néptáncot tanulni. Ennek tanulságait is bemutatták, továbbá 50–60 évvel ezelőtt rögzített forrásanyagokat, felvételeket, és hogy miként lehet ezeket ismét feldolgozni és oktatóanyagként az érdeklődők számára felhasználhatóvá tenni.

A szombati programokra főleg a pedagógusokat várták, akiknek Pávai István bemutatta az olyan online elérhető digitális tartalmakat, amelyek a népi kultúra területéről adnak egy-egy szeletet (kézművesség, népi gyermekjátékok, népdalok, népzene, néptánc), de bemutatásra került a folklórdokumentációs tár is, ahol rengeteg régi népzenei gyűjtésvétel található, amely ma is használható. A Hagyományok Háza főigazgatója, Both Miklós és munkatársai adatbá-

gyógypedagógus átfogó és igen tanulságos előadást tartott a digitalizációnak a gyerekekre gyakorolt hatásairól, és felhívta a figyelmet arra, hogy milyen esetekben lehet, szabad és kell használni a gyerekekkel a digitális eszközöket.

Délután már a gyakorlati kérdésekre helyezték a hangsúlyt. Agócs Gergely a hagyományok szerepéről beszélt, Benedek Árpád zene- és óvodapedagógus arról tartott módszertani előadást, hogy miként lehet, kell gyerekjátékot, zenét oktatni a gyerekeknek, és miért fontos ez. Tálás Ágnes és Kiss Zsolt az általuk alapított Lipinka programot és annak módszertani alkalmazását mutatták be a pedagógusoknak, egy olyan felületet, amely rengeteg gyermekjátékot, népdalt, táncot tartalmaz, amelyet az óvodában, iskolában be lehet építeni az oktatásba. A napot a digitális felületeken található citerás anyagok gyakorlati tanulása zárta – Benedek Ágnes és Bruggos Anikó tanított citerázást –, hiszen ez az óvodában, kisiskolában is könnyen alkalmazható, használható oktató- és zeneeszköz.

A rendezvény záróeseménye a Magyar Állami Népi Együttes *Édeskeserű* című előadása volt, amelyet a Marosvásárhelyi Nemzeti Színházban mutattak be, majd ezt táncház követte.

Eredményes hétvége

Összességében egy érdekes hétvégén vannak túl – értékelte az esemény végén a rendezvényt a szervező Vass Attila, az EHH programigazgatója. Nagyon sok jó gyakorla-

Szakmai előadások, gyakorlati tevékenységek, adatbázisok, ismeretszerzés, jó hangulat, hasznos és kellemes hétvége – mindez az EHH szabadegyetemén

Fotó: Gligor Róbert László

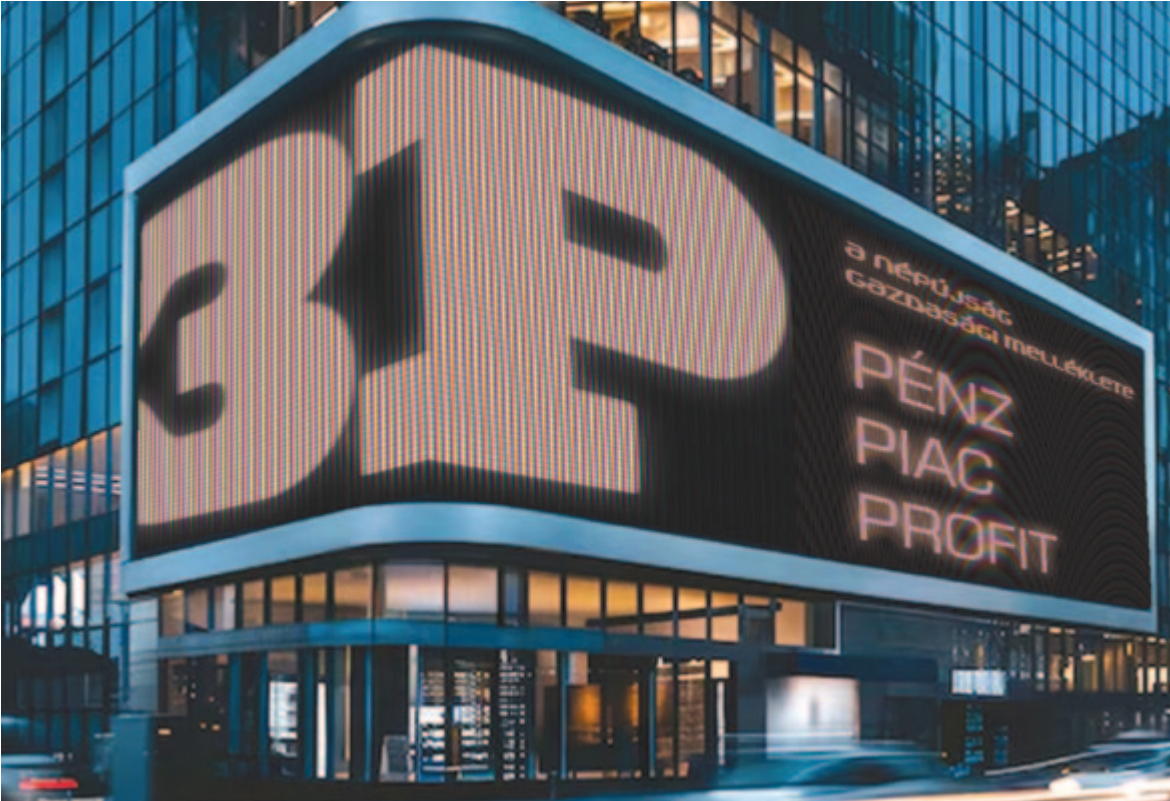
tot ismerhettek meg egymástól az előadók és a résztvevők, és ez is a lényege ennek az eseménynek: találkozzanak egymással a szakmabeliek, osszák meg egymással a tapasztalataikat, hívják fel a figyelmet a problémákra, és adják tovább azokat a működő és jól bevált gyakorlatokat, amelyeket alkalmaznak a munkájuk során. Ez egyaránt érvényes a múzeológusokra, táncosokra, pedagógusokra, akik a vendégeik voltak.

Az előadók Magyarországról és Erdélyből érkeztek, Budapesttől Csíkszeredáig, a résztvevők többsége viszont Maros megyei volt. Szombaton 150 személy fordult meg a szabadegyetemen, pénteken 40, a szűkebb múzeológus és táncos szakma volt jelen – derült ki a bejelentkezések összesítéséből.

Várták a szakembereket

Nagy érdeklődéssel várta a rendezvényt *Derzsi Ágnes* marosvásárhelyi tanítónő, aki az előző szabadegyetemen is jelen volt Mikházán, és sok információt szerzett ott, az elméleti szaktudástól a gyakorlatig sokat gazdagodhatott, de tetszett neki a szabadegyetemek hangulata is, és annak is örült, hogy láthatta, hallhatta, szóba állhatott azokkal a szakemberekkel, akiket évek óta követ a világhálón. Emiatt várta az idei rendezvényt is, és számára ez a helyszín is inspiráló közeg volt.

A szombati nap számára abban próbált irányadó lenni, hogy mennyire összeegyeztethető a néphagyomány és a digitalizáció, s ha már nem tudunk eltekinteni a modern eszközöktől, és lépést kell tartani a technikával, akkor mennyire szükséges megtalálni köztük az egészséges egyensúlyt, meddig lehet használni egy eszközt, és mikor kell abbahagyni és visszatérni a közösségi tevékenységekhez. Úgy érzi, kapott válaszokat, de még mindig vannak kérdései, ez pedig további érdeklődésre, kutakodásra ösztönzi. Eredményesnek és hasznosnak találta a napot, mert nyitottan, kíváncsian érkezett, és jó volt több szemszögből megvilágítva látnia a témát, azt, hogy hogyan lát bizonyos dolgokat a gyógypedagógus, a mesemondó, a képző, a pedagógus, és emellett ott volt az ő alakuló véleménye is. Ő személy szerint mindenhol „összeválogatja” azt, amit hasznosnak talál, majd a saját személyiségén át-szűri és alkalmazza.

SZERKESZTI: BENEDEK ISTVÁN

Az állatoknak 3500 l víz kell naponta

Bandi Miklós Róbert vámosgál-falvi gazdálkodónak vegyes farmja van, állattenyésztéssel és növény-termesztéssel is foglalkoznak, 55 szarvasmarhát tartanak, és 75 hektár szántóterületük van. Mindkét szektort nehezíti a vízhiány, az állatok számára napi 3500 liter vízre van szükségük, egy szarvasmarha naponta körülbelül 65 liter vizet fogyaszt el. A szántóföldeket nem lehet öntözni, miközben nagy összeget költöttek az öntözőberendezésekre.

– Vámosgálfalva községben

nyolc állattartó van. Eddig vezetékes vizet használtunk az állatok itatására. Amióta gond van a vízzel, mindennap mérjük a Küküllő sóságát (a látogatásunk előtti napon például 4000 mg/l volt). Azért mérünk folyton, hogy amikor a sóartalom lecsökken 1000 alá, kezdjünk el öntözni. Létesítettünk egy gazdacsoportot, minden gazda beírja, mennyi vízre van szüksége, értesítjük a polgármestert, s ő a tűzoltókat. Kétnaponként 3000 liter vizet hoznak. Persze ez nem elegendő, de van egy tó a Küküllő

holt ágán, ahonnan édesvizet tudunk kiszivattyúzni. Szerencsére ez a víz még nem érintett, a sóartalma legutóbb 370 mg/l volt. Bár a megengedett érték 250 mg/l, a szarvasmarhák esetében a maximális sóartalom 1500 mg/l is lehet. Azoknak rosszabb, akik sertés- vagy szárnyasfarmot üzemeltetnek, mert ezek az állatok egyáltalán nem fogyaszthatnak sós vizet. Azt sem, amit a hálózatban háztartási célra szolgáltatnak. Sajnos senki sem értesít bennünket, hogy meddig tart ez a krízis. Február-márciusban 50 ezer eurót fektettünk be, öntözőberendezést, szivattyút, vízágyút vásároltunk, hogy 35 hektárt öntözhessünk – főleg a krumpliföldeket, a lucernát – de állunk, mert nem lehet a folyó vizét használni. Számításaink szerint a krumpliföldeken hektáronként legkevesebb 5 tonnás kiesés lesz, mert vízhiány miatt a gumók nem tudnak kifejlődni – mondta a gazdálkodó.

Az istállóban az állatok a lucernát ropogatva mit sem sejteneek arról, hogy a gazda milyen erőfeszítések árán teremti elő nekik a vizet.

S még valami: ezután a nyalósót sem lesz könnyű előteremteni. Eddig a parajdi sóboltban lehetett megvásárolni. Ezután só sem lesz! (mezey)

Fotó: Nagy Tibor

EY: A topmenedzserek az átlagembereknél kevésbé aggódnak a mesterséges intelligencia miatt

A mesterséges intelligencia adatvédelmet, pontosságot vagy átláthatóságot érintő megbízhatóságáról élesen eltér a felsővezetők és a felhasználók véleménye az EY friss, 975 topmenedzser megkérdezése után elkészített nemzetközi tanulmánya szerint – írta a tanácsadó cég MTI-hez eljuttatott közleményében.

A hét különböző pozícióban – köztük vezérigazgatókat, pénzügyi, HR-, informatikai, technológiai, marketing- és kockázatkezelési vezetőként – dolgozó felsővezetők többsége úgy látja, hogy cégüknél már teljesen vagy nagyrészt bevezették a mesterséges intelligenciát és kiaknázták a benne rejlő lehetőségeket – írták.

Ismertetésük szerint a válasza-

dók közel kétharmada véli úgy, hogy a vállalata és az ügyfelek hasonlóan gondolkodnak az új technológia előnyeiről és veszélyeiről, de a „valóság ezzel szemben az, hogy a legtöbb vállalat még csak a mesterséges intelligencia valós lehetőségeinek a felszínét ismeri” – idézték Tilesch George-ot, az EY AI Confidence vezető MI-szakértőjét.

Tévhit ugyanis, hogy az általános felhasználású technológia azonos a különböző nagy nyelvi modellekkel, mint amilyen például a ChatGPT is, ezzel pedig „önmagukat korlátozzák a cégek, ami nagyon gyorsan óriási versenyhátrányba fogja őket taszítani” – hangsúlyozta a szakember.

Az EY kutatása szerint a felhasználók sokkal jobban aggódnak az

MI használatának káros következményeitől, mint a topmenedzserek.

A legtöbben attól tartanak, hogy a cégek nem veszik elég komolyan az adatvédelmet, nem igazán átláthatók a kapcsolódó folyamataik, vagy nem tudnak felelősséget vállalni a rendszer döntéseiről.

A legnagyobb veszélynek a félrevezető tartalmakat és a manipulációs lehetőséget tartják, míg a munkahelyek megszűnését egyik csoport sem érzi akkora fenyegetésnek.

Bár sok társaság már alkalmaz mesterséges intelligenciát, annak felelős használata még mindig komoly kihívást jelent. A vezetők több mint fele szerint nehéz olyan szabályrendszert kialakítani, amely va-

Székesföldi Vállalkozói Szervezetek Fóruma

Közös nyilatkozat

Mi, a Székelyföldi Vállalkozói Szervezetek Fóruma (SZVSZF) tagszervezetei ezúton tesszük közzé közös állásfoglalásunkat a romániai adópolitika tervezett változásaival kapcsolatban.

Határozottan kiállunk az átlátható, arányos és gazdaságélénkítő adópolitika mellett, és elutasítunk minden olyan megszorító intézkedést, amely a tisztességesen működő vállalkozások és munkavállalóik terheit növeli, veszélyeztetve a romániai gazdaság versenyképességét.

A fórum résztvevői az alábbi alapelvekben értettek egyet:

- Aggodalommal figyeljük az adóemelésre irányuló törekvéseket, különösen a héa (TVA) esetében, mivel ezek közvetlenül terhelik a fogyasztókat, és visszafoghatják a gazdasági növekedést.

- Úgy véljük, a költségvetési egyensúlyt nem újabb adóterhek bevezetésével, hanem felelős államháztartási reformokkal kell elérni.

- A megszorítások nem terhelhetik a versenyszféra munkavállalóit, akik a gazdaság motorját jelentik.

- Szükségesnek tartjuk a különnyugdíjak átlátható felülvizsgálatát és normalizálását.

- Támogatjuk az állami apparátus érdemi karcsúsítását és a párhuzamos, felesleges kifizetőhelyek megszüntetését.

- Felszólítjuk a kormányt az adóelkerülők hatékony felkutatására és adóztatására, ahelyett, hogy a becsületes adófizetőket sújtaná újabb terhekkel.

- Nem értünk egyet az osztalékadó újbóli emelésével, mivel az első sorban a fehérgazdaságban működő cégeket büntetné, és ösztönözné a fekete gazdaság irányába történő elmozdulást.

- Úgy véljük, a héa-behajtására irányuló intézkedéseknek kiemelt figyelmet kell fordítaniuk azokra a területekre, ahol a fekete gazdaság különösen jelentős. Ez az álláspont a romániai gazdaság dinamikus és fenntartható növekedésének védelmét szolgálja. Elköteleztettek vagyunk egy átlátható, vállalkozásbarát környezet megteremtése és hosszú távú megőrzése mellett.

Célunk olyan adópolitika szorgalmazása, amely ösztönzi a beruházásokat, támogatja a munkavállalókat, és erősíti az ország versenyképességét.

A nyilatkozatot elfogadták és aláírták a SZVSZF tagszervezetei:

- ARBOR – Gyergyószentmiklósi Arbor Vállalkozók Szövetsége
- ASIMCOV – Kovászna Megyei Kis- és Középvállalkozók Szövetsége

- CSVE – Csíki Vállalkozók Egyesülete

- JBC – Junior Business Club

- KVKA – Keresztúri Vállalkozói és Közösségi Alap

- STGMC – St. Georgius Manager Club

- UKKSZ – Udvarhelyszéki Kis- és Középvállalkozások Szövetsége

- SZMVSZ – Székelyudvarhelyi Magánvállalkozók Szövetsége

- YEAT – Young Entrepreneurs Association from Transylvania

Júniusban nőtt a jegybank devizatartaléka

Idén június végére 4,71 százalékkal, a május végi 55,661 milliárd euróról 58,281 milliárd euróra nőtt a Román Nemzeti Bank (BNR) devizatartaléka. A BNR keddi közleménye szerint júniusban 6,101 milliárd euró került be a devizatartalékba. Az összeg elsősorban a pénzintézetek kötelező jegybanki tartalékainak módosulásából, az EU helyreállítási alapjából és más forrásokból származott. Ugyanakkor a hatodik hónapban 3,481 milliárd euró ki is került a tartalékból, a pénzt többek között az államadósság részleteinek és kamatainak a törlesztésére fordították.

A BNR aranytartaléka változatlanul 103,6 tonna, ami a jelenlegi nemzetközi árfolyamok szerint 9,346 milliárd eurót ér. Románia nemzetközi tartaléka (a deviza- és aranytartalék együtt) 2025. június 30-ára a május végi 65,359 milliárd euróról 67,627 milliárd euróra nőtt.

A devizában denominált államadósság júliusban esedékes törlesztései 476 millió eurót tesznek ki. (Agerpres)

és a megfelelő, világlátott szakértők együttműködésével el is kezdik megvalósítani, biztosíthatják jövőbeni sikereiket” – jegyezte meg Tilesch George.

A kutatás arra is rámutatott, hogy komoly véleménykülönbség van a vezérigazgatók és a kutatásban megkérdezett többi topmenedzser között. A CEO-k jobban aggódnak a mesterséges intelligencia felelős használata miatt, mint a pénzügyi, HR-, marketing- és kockázatkezelési vezetők.

Ennek leginkább az az oka, hogy az egyes területek vezetői nem érzik magukat felelősnek az MI működéséért vagy egyszerűen nem látják át megfelelően a hatásait a teljes vállalati spektrumon – olvasható az EY közleményében. (MTI)

Széles a kínálat az erdélyi felsőoktatásban

(Folytatás az 1. oldalról)

Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem

A felsőoktatási intézménybe július 7-étől lehet beiratkozni, július 14-étől pedig kezdődnek a felvételik. *Dr. Kós Anna*, a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem rektorhelyettese lapunk kérésére elmondta, hogy az egyetem minden szakára van felvételi vizsga, amely többfordulós, hiszen művészeti képzésről van szó, ahol elengedhetetlenek a képességek, az olvasási és tanulási készségek mellett. Ugyanakkor a vizsgák besorolását úgy állították össze, hogy ne legyen átfedés, annak érdekében, hogy aki az intézmény több szakára is akar jelentkezni, annak legyen lehetősége minden próbán részt venni.

Az oktatók, az egyetem és a jelentkezők számára is jó megtudni, hogy valóban ott van-e a helye az adott jelöltnek. Ez már a felkészítők során kiderül, ugyanis a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem már május óta minden vasárnap tart ingyenes felkészítőket minden szakra, ezek során együtt dolgoznak az érdeklődőkkel, illetve kipróbálják őket különféle feladatokban, olyanokban, amelyeket aztán az egyetemi tanulmányai során is kell majd végezniük. *Dr. Kós Annától* azt is megtudtuk, hogy az egyetem végzettjeinek nagy aránya, mintegy 85%-a a képzésének megfelelő területen dolgozik.

Dr. Kós Anna (Forrás: Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem Facebook-oldala)

A rektorhelyettes olyan személyeknek ajánlja az egyetemet, akik művészi pályára készülnek, akiknek valamilyen mondanivalójuk van a világról, valamit meg szeretnének mutatni a közönségnek, társadalomnak.

A Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem kínálata az elmúlt években folyamatosan bővült, több kapcsolódó szakkal egészítették ki az alapvetően színházi és előadóművészeti képzést. Ezekről és a felvételi folyamatáról részletesebben lehet tájékozódni a szini.ro honlapon, a Felvételi menüpont alatt.

Babeş–Bolyai Tudományegyetem

Erdély legnagyobb és legelismertebb egyetemén július 10-én indul az iratkozás, a felvételi pedig egészen 29-ig tart, ebbe már beletartozik a helyek elfoglalása, megerősítése is. Fontos azonban tisztában lenni azzal is, hogy a különböző karokon, illetve szakokon eltérő időpontban szervezik meg a felvételt. Van, ahol ez néhány napot tart, de olyan is, ahol másfél hetet, részletezte *dr. Markó Bálint*, a Babeş–Bolyai Tudományegyetem Magyar Tagozatáért felelős rektorhelyettese, aki arról is beszámolt, hogy 72 magyar nyelvű alapképzés és 42 magyar nyelvű magiszteri képzés indul, ezen kívül lehet románul, angolul és franciául is tanulni a neves felsőoktatási intézményben.

A beiratkozás online történik, van egy online platform, ahová fel kell tölteni az iratokat, illetve ahol ki kell tölteni az adatlapokat. Vannak olyan szakok, ahol pusztán az érettségi átlagát veszik figyelembe, de olyanra is

van példa, ahol fizikai jelenléttel történő felvételre is sor kerül, ilyen többek között a jog, a sport vagy éppen a biológia.

Bár a Babeş–Bolyai Tudományegyetem központja Kolozsváron van, maga a BBTE hálózatként működik, az egyetemnek vannak kihelyezett tagozatai más városokban is, így Marosvásárhelyen, Székelyudvarhelyen, Gyergyószentmiklóson, Sepsiszentgyörgyön és Szatmárnémetiben is. Nagyon sok helyen van tanító- és óvóképző szak, de Gyergyószentmiklóson földrajz és turizmus található meg, míg Sepsiszentgyörgyön különböző közgazdaságtan-profilú szakok és környezet-tudomány lelhető fel, sorolta *dr. Markó Bálint*, aki külön hozzátette, hogy az ősztől kezdődő tanévben Sepsiszentgyörgyön duális képzést fognak indítani a közgazdaságtan és a környezettudatosság területén. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy az oktatási folyamatba belépnek céges partnerek is, fele az oktatásnak az egyetem padjaiban, másik fele pedig a cégeknél, munkahelyi körülmények között fog történni. Így a tanulók már a képzés alatt valós vállalati tapasztalatokra tehetnek szert, illetve akár a szakmai útvjukon is elindulhatnak.

Az egyetem esetében viszont nem kerülhető meg a bentlakás kérdése sem, különösen Kolozsvár esetében, ami egy kimondottan drága város, és sok diák nem tudja magának megengedni, hogy albérletbe költözzön. Erre lehet egy alternatíva a bentlakás. A felvételi során kell jelezni, hogy az adott jelentkező igényel-e bentlakást, ezt követően minden karon belül történik egy elosztás a bejutási jegyek függvényében, tagozatokra lebontva. Ősszel pedig kiderül, hogy ki az, aki hozzájutott a bentlakási helyhez. Jelenleg Kolozsváron mintegy 7000 bentlakási hely van, ami nem elégséges a hatalmas diáklétszámhoz, mondta a BBTE Magyar Tagozatért felelős rektorhelyettese, aki rávilágított arra is, hogy mintegy 6500 magyar diák van a BBTE keretében, ilyen formán számukra is éppenhogy elég az összes bentlakási hely. Ezzel együtt is egy nagy segítség a bentlakás azon diákok számára, akik nem tudnak maguknak megengedni egy albérletet, és jó tanulmányi eredményekkel rendelkeznek, fogalmazott *dr. Markó Bálint*.

Dr. Markó Bálint (Forrás: ubbcluj.ro)

A rektorhelyettes túlzás nélkül mindenkinek tudja ajánlani a BBTE oktatási kínálatát. Ezen kijelentését azzal támasztotta alá, hogy bár konvencionálisan arra lehetne gondolni, hogy a frissen végzett középiskolások fognak egyetemre járni, viszont ez nem teljesen igaz. A magiszteri szakokra jelentkezhetnek olyan személyek is, akik máshol végezték az alapképzést, de olyanok is, akik néhány év kihagyás után mégis úgy döntöttek, hogy szeretnék folytatni a tanulmányaikat. Továbbá a Babeş–Bolyai Tudományegyetemen szép számban vannak távoktatási programok is, többek között a szociális munka, a pszichológia és a történelem szakok esetében. Ezek lehetővé teszik a családosok számára, akik bárhol élnek a világban, és nem tudnak elutazni a képzési helyszínre, hogy bekapcsolódjanak a képzésbe, emelte ki *dr. Markó Bálint* a távoktatási forma előnyeit.

Marosvásárhelyen is van BBTE

A Babeş–Bolyai Tudományegyetemnek Marosvásárhelyen is van egy kirendeltsége, ahol július 10–15. között online formában fog megtörténni a beiratkozás az óvodai és elemi oktatás pedagógiája szakra. A bejutási jegy teljes egészében az érettségi átlaga, azonban lesz egy személyes jelenlétet igénylő vizsga is, amely kizáró lehet, ha a jelentkezőnek olvasási vagy szövegértési problémái vannak, mondta *dr. Márton Csilla*, a BBTE adjunktusa, aki azt is kiemelte, hogy a vizsgára nem kell előzetesen tanulni, sokkal inkább a helyzetfelismerési és véleményalkotási képességeket méri fel ezzel. Az eredményeket július 19-én teszik közzé, július 21–24. között kell személyesen megerősíteni a helyet, enélkül ugyanis nem érvényes a felvételi.

Dr. Márton Csilla

– Az egyetemisták első évben azt szokták mondani, hogy azért választották ezt a szakot, mert szeretik a gyermekeket, ennek nagyon örvendünk, és egy kiemelkedően fontos szempont ez, de – ahogy a ballagáson a diákok maguk is el szokták mondani – ez nem elég, hiszen kell tudni vállalni a kihívásokat, kell szeretni tanulni és magunkat fejleszteni – húzta alá *dr. Márton Csilla*, aki olyan személyeknek tudja ajánlani a szakot, akik ki akarnak mozdulni a komfortzónájukból, tanítani, beszélni és közösséget formálni szeretnének. Nem mellesleg a közösség formálására, a diákéletre az egyetemen is nagy hangsúlyt fektetnek, hiszen azt vallják, hogy csak azok a személyek tudnak igazán olyan környezetet teremteni a diákok számára, ami ösztönzőleg hat, akik maguk is aktív közösségi életet élnek.

Felmerül az a kérdés is, hogy milyen képességek kellene ahhoz, hogy valaki megállja a helyét ezen a szakon? *Dr. Márton Csilla* elmondása szerint elengedhetetlen az önmagunk, illetve az emberek szeretete, de ha valaki introvertált, az sem kizáró tényező. Továbbá az alapvető kommunikációs készségek is kiemelten fontosak, valamint az sem árt, ha a jelentkezők tudnak rajzolni, énekelni. Aki tanítani akar, annak érdeklődnie kell a kultúra iránt, hiszen akkor boldogan és őszintén tudja mondani a gyermekeknek, hogy gyertek velem, tudtuk meg az egyetemi adjunktustól, aki azt is hozzátette, hogy arra buzdítják az egyetem hallgatóit, hogy éljenek a kulturális lehetőségekkel. Ami pedig a rajzot és a zenét illeti, ezen készségek fejleszthetők, a hallgatók irányába pedig elvárás az önfejlesztés. A zenei fejlődés tekintetében pedig partner az Erdélyi Magyar Hagyományok Háza.

Persze nemcsak Marosvásárhelyen van a BBTE-nek tanító- és óvóképzése. Miért érdemes akkor ide jönni? Diákélet szempontjából tagadhatatlanul a leggazdagabb Kolozsvár, de Marosvásárhelyen is vannak szép számban programok, emelte ki *dr. Márton Csilla*, aki azt is elmondta, hogy Marosvásárhelyen 35 fős évfolyamok vannak, így sokkal közvetlenebb a kapcsolat.

De az sem elhanyagolható, hogy Marosvásárhely egy barátságos város, amely nem túl nagy, de nem is túl kicsi, és ahol az egyetemi képzés során emberközelséget tapasztalnak a diákok, miközben a tudásokat fejlesztik.

Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem

A Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetemre már július elsejétől lehet iratkozni, azonban itt is szakonként eltér a periódus, az ezzel kapcsolatos részletes információkat a felvételi.sapientia.ro honlapon lehet megtalálni. Továbbá vannak olyan szakok, ahol egy motivációs beszélgetés van, de olyan is, ahol vizsga, mondta *dr. Tonk Márton*, a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem rektora, aki azt is kiemelte, hogy maga a beiratkozás online történik, a motivációs beszélgetés lehet online vagy személyes is, míg a vizsga személyes jelenléthez kötött minden esetben.

A rektor az elmúlt évek tapasztalatai alapján lapunknak elmondta, hogy kimondottan keresettek a műszaki, mérnöki képzések, de az informatika, számítástechnika és mechatronika szakok iránt is magas az érdeklődés, csakúgy, mint a kommunikációs és PR szak iránt. Továbbá pedig a sportszakok esetében is túljelentkezés volt megfigyelhető az elmúlt években. – A felsőoktatásban nem meglepő az sem, hogy egy-egy olyan szak emelkedik ki, amelyikre korábban nem számítottunk, ez idén sem kizárt, de emellett a stabil trendek ebben az évben is meglesznek, különösen az érettségi eredmények fényében – fogalmazott *dr. Tonk Márton*.

A Sapientia képzéseit azoknak tudja ajánlani a rektor, akik egy magyar oktatási nyelvű intézményben, magyar közegben szeretnének szakmai ismereteket elsajátítani, mindezt egy fiatalos, dinamikus, emberközelű környezetben. Továbbá mindenképpen ki kell emelni azt is, hogy a Sapientia EMTE ott van az „elit klubban” mindegyik romániai egyetemi rangsor értelmében, ez is egyértelműen egy olyan szempont, ami miatt érdemes megfontolni a felsőoktatási intézményt.

De van teljes hallgatói szolgáltatás is: a helyek fele ingyenes, van bentlakás és étkezési lehetőség is, mind a négy városban (Kolozsvár, Marosvásárhely, Csíkszereda, Sepsiszentgyörgy). Továbbá működik a Tanárképző Intézet is, amely lehetőséget teremt a második pedagógusi oklevél megszerzésére. Valamint a Sapientia része mind a Makovecz Hallgatói Ösztöndíjprogramnak, mind az Erasmus mobilitási programnak. *Dr. Tonk Márton* nyomatékosította, hogy ezeknek köszönhetően nincs olyan hallgató, aki, ha külföldre akarna eljutni tanulmányi vagy szakmai gyakorlat céljából, ne tudna elmenni!

Választék tehát van bőven, magas minőségi szinten, csak a döntést kell meghozzák, akik most választanak felsőoktatási intézményt!

Dr. Tonk Márton (Forrás: Sapientia EMTE Facebook-oldala)

A rászorulóknak energiatulványt igényelhetnek

Megszűnik a villamos energia állami támogatása

Július elsejétől megszűnt a villamos energia állami támogatása, amiben hozzávetőleg 4,5 millió háztartás volt érintett. Ezt követően mindenki azon az áron kapja majd az áramot, amelyet a szerződésében rögzítettek. A villanyáram hatósági árszabályozásának megszűnése után mintegy 2,1 millió háztartás lesz jogosult állami támogatásra. Az energetikai minisztérium honlapján közzétett közlemény szerint jövő év márciusáig a Román Posta által kézbesített havi 50 lej értékű energiatulványokkal járul hozzá az állam a támogatásra jogosultak villanyszámláinak kifizetéséhez.

31-ig alkalmazandó. A támogatásra való jogosultságot az alkalmazás automatikusan határozza meg a kérelmező által megadott adatok, illetve a rendelkezésre álló lakossági és jövedelemnyilvántartási adatbázisokból származó információk alapján.

A támogatásra való jogosultság feltételei

Az utalványokat olyan egyedülállóknak kaphatják, akiknek a havi nettó jövedelme legfeljebb 1.940 lej, illetve családok, akiknek a családtagnonkénti havi nettó jövedelme legfeljebb 1.784 lej. Az utalványok kizárólag a villanyszámlák kifizetésére használhatók fel. Az utalvány igénylése érdekében a nyomtatott pályázati űrlapon a kedvezménye-

értékű utalványokkal enyhítenek a hátrányos helyzetű kategóriák villanyszámláinak a kifizetésén. A támogatás a július 1-je után kibocsátott villanyszámlákra vonatkozik. A júliusban érkező villanyszámlák még a júniusi fogyasztást mutatják, amikor még érvényes volt az árkorlátozás, vagyis az augusztusban érkező számla fogja tükrözni a júliusi fogyasztást. A júliusi villanyszámlákat augusztus 6-tól állítják ki, így a kiszolgáltott fogyasztóknak legalább két hétük lesz regisztrálni a platformra.

Az energiatulványokat a kedvezményezett kérésére adják ki. A kérelem benyújtható lesz online, az EPIDS alkalmazáson keresztül – amelyet a Speciális Távközlési Szolgálat (STS) fejleszt ki és kezel –, valamint a kedvezményezett által bejelentett fogyasztási hely körzetében lévő postahivatal vagy az önkormányzat képviselőinek segítségével igényelve. A támogatás 2025. július 1-jétől 2026. március

zett kitölti a szükséges adatokat, majd azt a postán vagy adott esetben a területileg illetékes polgármesteri hivatalban leadja, és ezek az intézmények kötelesek a fizikai formában beérkezett pályázatot nyilvántartásba venni, és az adatokat az EPIDS alkalmazásba bevinni a benyújtástól számított legfeljebb 3 munkanapon belül. Az országos támogatás végrehajtásának pénzügyi hatása a becslések szerint egymillió lej körüli. A digitális alkalmazást az STS a sürgősségi rendelet hatálybalépésétől számított legfeljebb 60 napon belül valósítja meg. Az energiaügyi minisztérium által kezdeményezett támogatási mechanizmus összhangban van a magas energiaárak kezelésére irányuló sürgősségi beavatkozásról szóló, 2022. október 6-i 2022/1854/EU tanácsi rendelet által uniós szinten támogatott energiapolitikával.

Lehetséges a szolgáltatóváltás is

A villamosenergia-szolgáltatási szerződés megkötése a versenypiaci feltételek mellett történhet, közvetlen tárgyalás útján a szolgáltatóval az ár és a kereskedelmi feltételek tekintetében, vagy a szolgáltató által tett ajánlat elfogadásával, illetve végső fogyasztók esetében a szolgáltató kiválasztásával nyilvános árverés vagy közbeszerzési eljárás útján. A villamosenergia-szolgáltatási ajánlatokkal kapcsolatos részletek megtekintéséhez az Országos Energhatóság (ANRE) rendelkezésre bocsátja az árajánlat-összehasonlító webes alkalmazást, amelynek segítségével összehasonlító elemzést lehet végezni a különféle típusajánlatok között, megadva a megye/helység, a fogyasztási hely típusát (lakossági vagy nem lakossági), a becsült havi vagy éves fogyasztást. Az ANRE <https://www.anre.ro> honlapján (a Furnizori licencti/engedélyezett szolgáltatók szekciójában) megtalálható a versenypiacon aktív szolgáltatók listája, amelyekkel szerződés köthető. A hatályos szabályozás szerint a villamosenergia-szolgáltató váltása

egyszerű, ingyenes folyamat, amely nem jár műszaki módosításokkal, függetlenül attól, hogy melyik szolgáltatót választja az ügyfél. Az Electrica áramszolgáltató közleményében arról biztosítja a fogyasztókat, hogy nyitottak és elérhetők minden kérdésre ebben az átmeneti időszakban, hogy stabil és korrekt megoldásokat kínáljanak az ügyfelek számára.

Miért emelkednek az árak?

Az árak, amelyeken a háztartási fogyasztók számára a villamos energiát szolgáltatják, a szabad energiapiaci feltételek mellett alakulnak, és az árak kialakításában a fő tényező az az ár, amelyen a szolgáltatók a nagykereskedelmi piacon a termelőktől megvásárolják a villamos energiát. A villamos energiát különböző erőforrások (pl. szén, földgáz, víz, szél, napenergia, biomassza stb.) felhasználásával erőművekben állítják elő, és a szolgáltatók a legjobb árakat keresik a fogyasztók számára. Az árak a fogyasztási helytől függően változhatnak. Ahhoz, hogy a villamos energia eljusson a fogyasztók otthonába, az energiarendszer több, kulcsfontosságú szerepet játszó részét is érinti. A villamosenergia-termelő felelős a hagyományos vagy nem hagyományos forrásokból származó villamos energia előállításáért, amelyet a szabadpiacon értékesít. Az átviteli rendszerüzemeltető a villamosenergia-hálózat két vagy több pontja között nagyfeszültségű vezetékeken keresztül biztosítja a villamos energia szállítását. Az elosztó a villamos energiát nagy-, közép- és kisfeszültségű vezetékeken keresztül osztja el. A szolgáltató az, aki az energiaszámlákat kiállítja, és a jogszabályoknak megfelelően közvetít a fogyasztó és az elosztóüzemeltető között. A szolgáltató az általa vásárolt villamos energiát a szabad nagykereskedelmi piacon értékesíti, a termelők által a piacon felszámított áron. (pálosy)

Bírság és büntetőpont a szabálytalan parkolásért

Akcióban a helyi rendőrség

A közösségi oldalakon gyakori az olyan jellegű felhívás, amelyben épületek vagy eltorlaszolt kapubejáratok előtt parkoló járművek gazdáit szólítják fel a kijáratok szabaddá tételére. A Marosvásárhelyi Helyi Rendőrség vezetőjét, Raul Matijst a hasonló esetekben szükséges intézkedések kapcsán kérdeztük.

Amint hangsúlyozta, naponta több tíz ilyen jellegű panasz nyomán bírságozzák meg a rossz helyen parkoló járművek vezetőit, ugyanakkor büntetőpontokat is adhatnak. A bejáratok előtti parkolásért, más járművek közlekedésének az akadályozásáért a helyi tanácsi határozat értelmében a bírság 810 lej és 3 büntetőpont. A közlekedésbiztonság megsértéséért a múlt héten 54 bírságot szabtak ki, 23.641 lej értékben, többek között szabálytalan parkolásért, bekötőutak elzárásáért, fogyatékkal élők számára fenntartott helyek elfoglalásáért, a megengedett súlyhatár túllépéséért stb. A marosvásárhelyi önkormányzat alárendeltségében működő helyi rendőrség munkatársai június 23–29. között 255 jegyzőkönyvet állítottak ki, összesen 72.942 lej értékben bírságoltak, és 31 figyelmeztetést adtak át.

A rendfenntartó helyi rendőrök a marosvásárhelyi városi rendőrség

munkatársaival vegyes csapatokban járőröztek a közrend biztosítása érdekében. Június 29-én, vasárnap az esti órákban a Rózsák terén koldulás miatt két személyt 300, illetve 500 lejre büntettek. Ugyanaznap este négy Prahova megyei személyt fejenként 1.000 lejre büntettek, mert a Rózsák terén utcai árusítást folytattak.

A június 24-ről 25-re, keddről szerdára virradó éjszaka a köznyugalom megzavarása miatt 200 lejre bírságolt egy személyt a mobil járőrscapat a Ion Heliade Rădulescu utca egyik lakásában. Június 27-én, pénteken 7.10 órakor a járőrscapat ugyancsak 200 lejre bírságolt egy személyt, aki a Segesvári út egyik építkezésén zajongott a kora reggeli órákban.

Június 23-án, hétfőn délután egy ugrai lakost 500 lejre büntettek, mivel az Egyesülés negyedben

rendszámtábla nélküli lószekérrel közlekedett. Felvetésünkre a rendőrség vezetője kifejtette, hogy amennyiben a Szekérrel közlekedni tilos jelzésű tiltó táblák vannak kihelyezve, más útvonalakon kötelesek haladni az állat vontatta szekerekkel.

Június 24-én, kedden egy Kornisa negyedi lakossági bejelentés alapján tetten értek egy nyárádremetei és egy marosvásárhelyi személyt, akik a közeli erdőbe hulla-

Fotók: Helyi Rendőrség

déket vittek, és tüzet raktak. Emiatt a 2021. évi 302-es számú helyi tanácsi határozat értelmében egyenként 500 lejes pénzbírságot szabtak ki rájuk. A két személyt eltávolították a területről, és a köztisztasági vállalat, valamint a városháza közterület-kezelő szolgálatának együttműködésével megtisztították a helyszínt.

Ugyancsak a helyi tanácsi határozat nyomán papír- és kartonhulladéknak a Dózsa György utcában egy épület udvarán való meggyújtásáért 1.000 lejre büntettek egy személyt június 25-én, szerdán 15 órakor.

Az építési fegyelem, az utcanévtáblák és a környezetvédelem területén öt bírságot szabtak ki összesen 3.600 lej értékben építési engedély hiánya, a szemétszállítási rend be nem tartása és a konyhai szennyvíz úttestre való kiöntése miatt.

A Marosvásárhelyi Helyi Rendőrség köszönetet mond a település polgárainak a felelősségvállalásukért. Bejelentéseiket a 0265-250-760-as telefonszámon az ügyeletes tisztáknál, az 112-es egységes segélyhívó központban vagy WhatsAppon a 0723-307-126-as telefonszámon tehetik meg. (szer)

Új biztonsági övet fejlesztett a Volvo

Évek, sőt évtizedek óta a Volvo a legbiztonságosabb márkaként van számon tartva, erre pedig az egykoron svéd tulajdonban levő gyártó kimondottan büszke, és nem is akarja elveszíteni ezen titulását. Éppen ezért újabb biztonsági megoldásokat fejleszt ki, most éppen visszatértek a gyökerekhez, és újrarendelték a biztonsági övet.

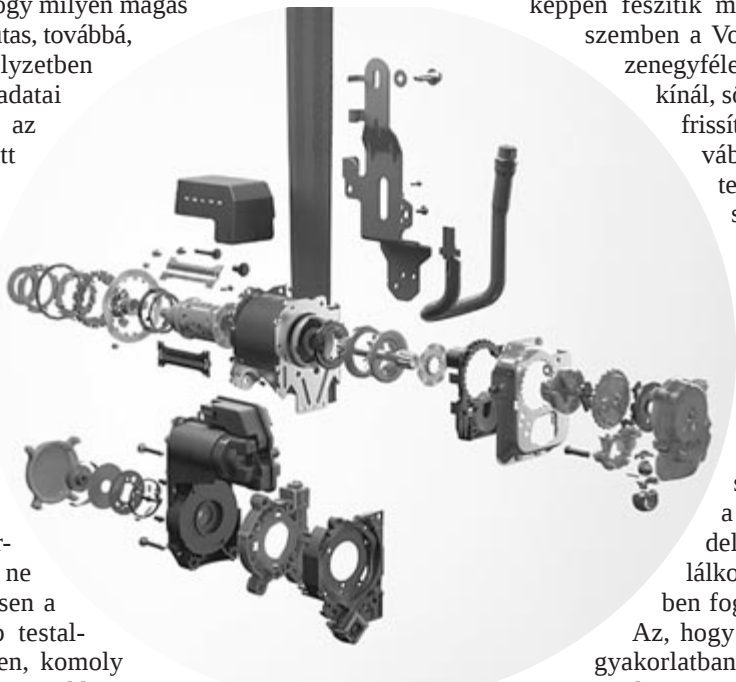
Az ötlet abban rejlik, hogy az öv szenzorokon keresztül figyeli a becsapódás iránya és a sebesség mellett azt is, hogy milyen magas és milyen nehéz az utas, továbbá, hogy milyen testhelyzetben ül. A szenzorok adatai alapján balesetkor az autó pillanatok alatt beállítja, hogy éppen mennyire kell befeszíteni az övet.

A gyakorlatban úgy kell ezt elképzelni, hogy egy kisebb testalkatú utasnál egy kisebb balesetkor a rendszer csökkenteni fogja az öv erejét annak érdekében, hogy az ne nyomjon rá túl erősen a bordákra. Nagyobb testalkatú utasok esetében, komoly ütközés alkalmával nagyobb terhelést enged a rendszer, jobban

megfeszíti az övet annak érdekében, hogy az utas ne essen neki a műszerfalnak vagy az előtte levő ülésnek, illetve ne a robbanás pillanatában találkozzon a légzsákkal. A Volvo megoldása nem mellesleg a kismák számára is nagy jelentőséggel bírhat, hiszen – a közlemény értelmében – a rendszer ezzel az eshetőséggel is tud számolni.

Összehasonlításképpen a mostani biztonságiövrendszerek fix limitet használnak, azaz egyféleképpen feszítik meg az övet, ezzel szemben a Volvo megoldása tízenegyféle terhelési beállítást kínál, sőt az idő múlásával frissítések révén még tovább fogják fejleszteni, legalábbis erről szól a közleményben szereplő ígéret. A rendszert nem mellesleg 80 ezer valódi baleset adatalemzése útján fejlesztették ki.

Az új biztonsági övvel először a Volvo EX60 modellben lehet majd találkozni, amelyet jövőben fognak piacra dobni. Az, hogy mennyit számít a gyakorlatban, éles helyzetben a rendszer, az majd idővel fog kiderülni.

Volvo biztonsági öv rendszer
Forrás: Volvo

Nem lehet többé Ford Focus ST-t rendelni

Egyre közelebb kerülünk egy korszak végéhez, és a búcsú mindenképpen fájdalmas. A Focus RS, vagyis az abszolút csúcsmoделl gyártása már megszűnt, a napokban pedig a Ford bejelentette, hogy a Focus ST sem rendelhető már többé.

A Ford Focus ST egy kiváló alternatíva volt azok számára, akik egy jópofa, élvezetes, a mindennapokban is jól használható hot hatchet kerestek, viszont nem akarták, vagy nem tudták megfizetni a Focus RS magasabb árát, utóbbi pedig a hétköznapi használatra már túl erős is volt.

A Focus ST rendeléseinek leállítása azért következett be, mert a gyártás közelgő beszüntetéséig a Ford

gyártókapacitása betelt, ezért nem tudnak új rendeléseket fogadni, mondta Finn Thomasen, a Ford európai kommunikációs menedzsere a motor1.com-nak. Ugyanakkor a vezető azt is kiemelte, hogy Európában még egyes kereskedésekben akadnak Focus ST-k, így aki rendelni már nem tud, egy kis kereséssel szerezhet még magának egy példányt. Viszont nem árt sietni, hiszen borítékolható, hogy sokan készülnek most arra, hogy még vesznek maguknak egy Focus ST-t. Amikor kifogy a jelenlegi készlet, már csak a használtpiac fog maradni.

A korszak lezárása pedig nemcsak az RS és ST Focusra vonatkozik, hanem a sima változatra is. Ugyanis a Ford Focus minden változatának gyártása leáll idén novemberben.

Az utolsó Ford Focus-változat

Forrás: Ford

Utazzunk biztonságosan!

Lábak a műszerfalon. Így nem szabad utazni!

Forrás: autonavigator.hu

Tagadhatatlan, hogy az egyik legfontosabb biztonsági elem az autóban az öv. Közhelyesen vagy semmitmondóan hangzik, de valóban képes életet menteni, ezért is kell mindig használni, hiszen nem tudhatjuk, hogy mikor történik egy baleset, akár olyan, ami nem a mi hibánkból következik be.

Nem azért kell feltenni a biztonsági övet, hogy „ne csipogjon” az autó, hanem a saját biztonságunk, testi épségünk érdekében. Vannak olyan történetek – Marosvásárhelyről is –, hogy valaki csak a szomszéd utca sarkán levő üzletbe ment el, és úgy gondolta, hogy 100 méterre nem fogja feltenni a biztonsági övet. Pont akkor csúszott meg az autó, és az illető nekiment egy oszlopnak. Az ütközés következtében, mivel nem volt bekötve, a fejével üttötte ki a szélvédőt, a keze pedig nekiütött a műszerfalnak és eltört, így műtétre szorult. A táv rövid volt, a sebesség nem volt nagy, a baj mégis megtörtént.

A biztonsági öv tehát elengedhetetlen. Ugyanakkor a nyári hőségben való vezetés közben azt sem szabad elfelejteni, hogy a meleg kimondottan fárasztó hatással van az emberekre, legyünk körültekintők, figyeljünk oda a többi úthasználóra, illetve, ha észleljük magunkon a fáradtság jeleit, álljunk meg, pihenjünk, aludjunk egy kicsit. Mert sokkal fontosabb megérkezni épségben! Ez az, ami számít, a pihenő nem elvesztegetett idő!

Szintén nyáron többször lehet látni, hogy az anyósülésen utazó személy felteszi a lábát a műszerfalra, és talán bele sem gondol abba, hogy ez mennyire veszélyes. Egy baleset esetén, ha betörik a szélvédő, a szilánkok nagyon csúnya sérüléseket okozhatnak. Másrészt még sokkal nagyobb problémát idézhet elő, ha a baleset következtében kinyílik a légzsák, hiszen annak a kinyílási sebessége 300 km/h. Ezzel a sebességgel nyíló „lufi” találja el egyből, mindenféle lassulás nélkül az illető lábát, aki azt a műszerfal tetején tartja, és akkor még nem is beszélünk a műanyagról, ami a műszerfal része, hiszen az is széttörik a robbanás következtében. Rengeteg ijesztő képet lehet találni az interneten, amelyek azt mutatják, hogy miként roncsolódik az ember végtagja egy ilyen esetben. Ez pedig nemcsak elrettentés, hanem valóság. Tehát bármennyire is kényelmes, az anyósülésen utazó nem szabad felrakja a lábát a műszerfalra, ahogyan a hátul utazó sem az előtte levő ülésekre, hiszen az újabb kocsikban már az ülésekben is van légzsák. Azt is mindenképpen ki kell emelni, hogy a légzsák nem egy rossz dolog, sőt életet menthet, viszont nem érdemes kísérteni a sorsot, valamint a légzsák nyújtotta biztonság csak akkor számít igazán, ha használjuk a biztonsági övet is!

A nyári utazások alkalmával érdemes még néhány dologra mindenképpen odafigyelni. Elsősorban azzal kell számolni, hogy a népszerűbb turisztikai célállomások irányába sokan fognak menni, ami dugókhoz vezethet. Ezt szem előtt tartva nem szabad megvárni, hogy a tank közel legyen az üres állapothoz, mert a klíma használata miatt valamivel többet fogyasztanak az autók.

Ne várjuk meg tehát, hogy felvillanjon a piros lámpa, hanem amikor már negyedhez közelít a jelző, álljunk meg és tankoljunk, hiszen erre előbb-utóbb úgyis szükség lesz. A nagy hőségben továbbá az sem ritka, hogy az autók felfőzik a hűtővizet. Ilyenkor soha nem szabad egyből kinyitni a tartályt, várni kell, amíg a folyadék valamilyen szinten lehűl, ellenkező esetben szembelöhet, egy forrásponton levő vagy azt megközelítő hőmérsékletű víz pedig súlyos sérüléseket tud okozni.

Ugyanakkor a hűtővíz utántöltése céljából kell legyen nálunk desztillált víz. Ne csak az autó számára vigyünk folyadékot, hanem magunk számára is, hiszen ez kimondottan jól jöhet, és nemcsak abban az esetben, hogyha a forgalom miatt megnövekedik a menetidő.

Arra is érdemes odafigyelni, hogy amikor áll a motor, akkor ne használjunk klímát, hiszen az gyorsan lemerítheti az akkumulátort. Végül, de nem utolsósorban érdemes biztosítást is kötni arra az esetre, hogyha az autó meghibásodik valahol. Több társaságnál is van arra lehetőség, hogy olyan biztosítást kössünk, amely értelmében egy vontatóautóval elszállítják a kocsinkat az első szervízbe. Ez a biztosítás nem fedezi a javítást, viszont egy ismeretlen területen sokat számíthat, hogy valaki eljön utánunk, és elviszi a kocsit, illetve ajánl egy olyan szervízt, ahol meg tudják oldani a problémát.

Természetesen indulás előtt is érdemes átvizsgáltatni az autót, de egy hosszú út alkalmával felmerülhetnek előre nem látható hibák is!

Elhunyt az ASA-nál is megfordult Lajos Sătmăreanu, azaz Szatmári Lajos

Czimbalmos Ferenc Attila

Június 30-án, 81 éves korában elhunyt a Bukaresti Steaua és a román labdarúgó-válogatott egykori kiváló footballistája, Szatmári Lajos, akit hazai footballberkekben mint Lajos Sătmăreanu vagy Sătmăreanu I-et ismertek.

Szatmári a Bihar megyei Nagyszalontán született, ahol előbb szülővárosa ificsapatában, a Recoltában kezdte el kergetni a lasztit, majd a Nagyváradri Crișana (1961–1963), a Flamura Roșie (1963–1964), a Marosvásárhelyi ASA (1964–1965), a Bukaresti Steaua (1965–1975), a Nagyváradri FC Bihor (1975) és a Bukaresti Progresul (1976–1977) játékosa volt.

Az A-osztályban 1963. március 17-én mutatkozott be a Steaua – Crișana (4-2) találkozón, míg utolsó meccsét (Progresul – FCM Resicabánya 2-1) 1977. június 8-án játszotta az élvonalban.

Szatmári Lajos az A-osztályban 306 találkozón 12 gólt szerzett, míg

a válogatott színeiben 42 alkalommal lépett pályára. A román válogatottal részt vett az 1970-ben Mexikóban megrendezett labdarúgó-világ bajnokságon, és pályán volt az Anglia (0-1), Csehszlovákia (2-1) és Brazília (2-3) elleni mérkőzésen is.

A Bukaresti Steaua színeiben bajnoki címet (1968) és öt Románia-kupát nyert (1966, 1967, 1969, 1970 és 1971), viszont három évvel korábban még a Steaua junior csapatát edzte.

Marosvásárhelyre egy olyan időszak kezdetén érkezett, amikor az anyagiakban nem dúskáló városi sportklub, a Mureșul a védelmi minisztérium védőszárnyai alá menekült (1964). Az ASA Mureșulnak keresztelt új formációhoz Bukarestből „utaltak ki” ezredeseket: Antonie Costescut az adminisztratív vezetés élére, a 12-szeres válogatott Bóné Tibort a kispadra (akit Bocșárdi Márton segített), Zavoda II. Lászlót csapatkapitánynak. Velük együtt érkezett játékosként Nagyváradról Szatmári Lajos, valamint a

ploiești-i Ion Alecu, a rescabányai Giorgevici, Goran és Ciocan, a vas-tüdejű Gheorghe Gheorghe, a tankerejű Dombrovszki Ottó, majd Sîntion is, akik a tengerpartra (Farul) száműzött Bálint Andort, a Székelyudvarhelyre hazatért Bálint Ferencet, a Temesvárra távozott Fodor Miklóst, valamint a helyi IRA 2 csapatához átirányított Szakács Ferencet, Onachét, Tuzsont, Barátot és Fazakas Józsefet kellett helyettesítsék a B divízióban.

Az átszabott csapat a másodosztályban 50%-ban teljesített, ugyanis valamennyi hazai mérkőzését megnyerte, de idegenben nem sikerült pontot szereznie, így be kellett érje a 9. hellyel, a vezetőség nem nagy örömére. Így a Boroș – Bartók (Szatmári), Balázs I., Zavoda II., Alecu – Sikó, Giorgevici – Gartner (Tarălungă), Goran, Sárdi, Győrfi összetételű együttes nem lett hosszú életű.

Az 1965–1966-os bajnoki idényben Zavoda II. Ferenc végleg szegre akasztotta a csukát, visszatért a fővárosba, a Steauához, ahová

Fotó: LPF

magával vitte Szatmári Lajost – aki igazán Bukarestben alakított maradandót. Az akkori együttest újra átszabták: Tarălungă a fővárosi Progresulhoz, Gartner és Sîntion Medgyesre került, Giorgevici és Ciocan visszakerült Resicabányára, Sárdi Zoltán Aranyosgyéresre. He-

lyettük a vezetőség más labdarúgókhoz, többek közt a legkisebb Dumitriu testvér, Dumitru (Țiti), Nicolae Tâmpănarut (Vodă), Csutak Lászlót a Zsil-völgyéből, besorozták Constantin Lungut, sőt a B-li-gára érettnak nyilvánították a saját nevelésű ifjú Lukács Edét...

Wimbledon: Marozsán háromszettes győzelemmel a 64 között

Marozsán Fábián sikerrel vette az első fordulót, ezzel bejutott a legjobb 64 közé a wimbledoni teniszbajnokságon. A magyar játékos a nyitókörben 6:1, 6:4, 6:3-ra nyert az ausztrál James McCabe (181.) ellen.

A világranglistán 58. helyen álló játékos kilencedik Grand Slam-főttáblás szereplését kezdte meg kedden, eddigi 16 mérkőzésén éppen ötvenszázalékos volt a mérlege, de a londoni füvespályás torna volt egyetlen, amelyen még nem tudott meccset nyerni a 128 között. Ebből a szempontból szerencsés volt a sorsolása, hiszen a selejtezőből érkezett rivális ellen egyértelmű esélyesnek számított, az azonban a 21 éves ellenfél mellett szólt, hogy ő a múlt héten már három győzelmet aratott ezen a borításon.

A 25 éves Marozsán jól kezdett, rögtön az elején elvette ellenfele adogatójátékát, ő maga pedig magabiztosan szervált, így 26 perc alatt szettelőnybe került. McCabe a második játszma első játékát is

elvesztette adogatóként, a magyar teniszező pedig annak ellenére végigvitte előnyét, hogy 5:4-nél az ausztrálnak a mérkőzés során először volt bréklabdája. Marozsánnak ezt sikerült hárítania, és újabb 44 perc elteltével közel került a továbbjutáshoz.

A meccs harmadik felvonása előtt McCabe szünetet kért, így néhány perccig állt a játék, de aztán ugyanúgy folytatódott, mint az első és második játszmában, egy

Marozsán-brékkel. Az előny ezúttal is végig kitartott, bár 4:3-nál egy fordulatot gémben bréklabdát is hárítania kellett a magyar bajnoknak, de 5:3-nál a riválisnak már a meccsben maradásért kellett szerválnia. Nem járt sikerrel, a magyar teniszező a második mérkőzéslabdáját kihasználta, így pályafutása során először nyert a főttáblán Wimbledonban.

Az összecsapás 1 óra 59 perccig tartott.

Második fordulóban Gálfi Dalma is

Gálfi Dalma bejutott a második fordulóba, miután hétfőn három szettben legyőzte a hazai közönség előtt játszó Harriet Dartot. A mérkőzés 2 óra 19 perccig tartott, Gálfi 50 nyerő ütést jegyzett, és a döntő játszmában 5:5-nél szerzett brékje döntőnek bizonyult. A következő fordulóban a 21. kiemelt brazil Beatriz Haddad Maiával találkozódik.

Anca Todoni kiesett

Már az első fordulóban kiesett a wimbledoni Grand Slam-tornáról a WTA világranglistán 90. helyezett Anca Todoni. A román játékos tegnap 6-4, 6-4-re kikapott a WTA 101. helyén álló, moldovai születésű, de Spanyolországban élő Cristina Bucșától.

Megdől a leggyorsabb adogatás helyi csúcsa

Megdőlta a szerválás házi rekordja a wimbledoni teniszbajnokságon, ahol a torna hétfői nyitónapján Giovanni Mpetshie-Pericard egyik adogatásánál 246 km/óra sebességet mértek.

A 21 éves francia játékos az amerikai Taylor Fritz elleni első forduló mérkőzésén ütötte meg a labdát olyan erővel, hogy az csúcsgyorsaságot ért el – adta hírül a profi férfiteniszezőket tömörítő szervezet, az ATP.

Az eddigi wimbledoni tornarekordot az amerikai Taylor Dent tartotta 2010 óta 238 km/órás adogatással.

Fotó: Hungarian Tennis @ Facebook

Az Inter és a Manchester City is kiesett a klubvilág bajnokságról

A Fluminense kiejtette az Internazionalét a labdarúgó klubvilág bajnokságról. Romániai idő szerint hétfőn késő este a román Cristian Chivu irányította milánói gárda 2-0-ra kikapott brazil ellenfelétől a torna nyolcaddöntőjében, így kiesett. A Charlotte-ban húszezer néző előtt megrendezett összecsapáson Cano a 3., Hercules a 90+5. percben szerzett gólt, és a dél-amerikaiaknak volt egy harmadik találatuk is, amelyet eredetileg megadott a játékevezetői brigád, azonban utólag les miatt érvénytelenítették.

A Fluminense a negyeddöntőben az Al-Hilallal találkozik, amely óriási meglepetésre 4-3-ra legyőzte a Manchester Cityt hosszabbítás után tegnapra virradóan. A szaúdi csapat győztes gólját Marcos Leonardo szerezte a 113. percben, miután az angol csapat korábban kétszer is egyenlített. A fordulatot találkozó gólt szerzett Bernardo Silva, Haaland és Phil Foden is, de Koulibaly és Malcom találatai is döntőnek bizonyultak az Al-Hilal sikerében.

Megtalálták a vétkest?

Az Internazionale Milano román edzője, Cristian Chivu a nemvárt kiesés után is pozitívan értékelte az elmúlt időszakot. Elmondta, hogy a három hét alatt, amióta kinevezték, jobban megismerte a csapatot, annak erősségeit és gyengeségeit. Hangsúlyozta, hogy játékosai a nehéz szezon ellenére is küzdeni akarást mutattak.

A csapatkapitány, Lautaro Martinez ezzel szemben élesen bírálta néhány társát, akiken szerinte nem látszott az elkötelezettség. Bár nem nevezett meg senkit, a klub elnöke, Giuseppe Marotta utalt arra, hogy Hakan Calhanoglu lehetett a célpontja. Martinez szerint azoknak, akik nem akarnak az Interben maradni, távozniuk kell, mert a csapatnak egységesnek kell lennie a jövőbeni sikerekhez. Marotta hozzátette, hogy a klub osztja a kapitány véleményét, és igyekeznek rendezni Calhanoglu helyzetét.

Eldől, hogy melyik csapat indulhat a Konferencialigában az ETO és a DAC közül

Az UEFA döntése alapján az azonos tulajdonosi körhöz tartozó klubok közül az ETO Győr FC indulhat a Konferencialiga selejtezőjében, míg a DAC Dunaszerdahely nevezését elutasították. A vizsgálat a Győr és a DAC mellett más klubokat is érintett, mint például a Drogheda United, a Silkeborg IF, a Lyon és a Crystal Palace. A döntés szerint a Silkeborg is rajthoz állhat, míg a Drogheda kizárásra került, a Lyon és a Palace ügyében pedig halasztottak. A Győr a Tre Fiori – Pjunik Jereván párharc győztesével találkozik a selejtező második fordulójában.

A CFR nyert, az U kikapott

A Kolozsvári CFR 1907 labdarúgócsapata hétfőn 2-0-ra legyőzte a Debreceni VSC-t az ausztriai edzőtábor utolsó felkészülési mérkőzésén. Emerllahu a 17. percben, Kamara a 64-ben volt eredményes. A Dan Petrescu vezette együttes szombaton már hivatalos meccset játszik a román Szuperkupáért, a bajnok FCSB lesz az ellenfele.

A másik kolozsvári csapat is játszott hétfőn. A Kolozsvári FC Universitatea 3-1-es vereséget szenvedett a cseh Sigma Olomouc csapatától a második nyári felkészülési mérkőzésen. Az erdélyi együttes egyetlen gólját Fabry szerezte a 52. percben. Az alakulat legközelebb ma lép pályára, ekkor a cseh bajnok Slavia Prága lesz az ellenfele Ansfeldenben.

Sajtóközlemény

Az Országos Vészhelyzeti Bizottság által hozott intézkedések és a Kis-Küküllő menti közösségek támogatására irányuló folyamatos tevékenységek

Az Országos Vészhelyzeti Bizottság által hozott intézkedések:

A Kis-Küküllő folyó – amely több Maros megyei település számára alapvető ivóvízforrás – sóval való szennyezése által előidézett rendkívüli helyzetre való tekintettel, valamint figyelembe véve, hogy a szennyezés továbbra is állandó szinten marad, az Országos Vészhelyzeti Bizottság határozatot fogadott el, amely meghatározza azokat a felelősségi köröket, amelyek szükségesek a lakosság ivóvízhez való hozzáférését biztosító műszaki megoldások rövid, közép- és hosszú távú azonosításához és bevezetéséhez.

A helyi hatóságokat aktívan bevonják a megvalósítási folyamatba, és arra ösztönzik őket, hogy saját forrásokat különítsenek el a műszaki megoldások társfinanszírozására. Ennek értelmében a Maros Megyei Vészhelyzeti Bizottság felkérte a Maros Megyei Tanácsot és a Kis-Küküllő menti érintett közigazgatási egységeket – Dicsőszentmárton municípiumot, valamint Ádámos, Vámosgálfalva, Szászbogács, Küküllőszéplak és Gyulakuta községeket –, hogy elemezzék és közöljék a fenti műszaki megoldások megvalósításához való pénzügyi hozzájárulási lehetőségeiket, különös tekintettel a dicsőszentmártoni, gyulakutai és küküllőszéplaki víztisztító állomásokba bejutó víz sótalanításának biztosítására.

Az Országos Vészhelyzeti Bizottság határozatának főbb rendelkezései:

- A Környezetvédelmi, Vízügyi és Erdészeti Minisztérium feladata, hogy 7 napon belül készítsen részletes műszaki értékelést a dicsőszentmártoni, gyulakutai és küküllőszéplaki víztisztító állomásokban alkalmazható sótalanítási megoldásokról;
- Alternatív, fenntartható és a Korond-pataktól független vízforrások azonosítása a Környezetvédelmi Minisztérium és a Fejlesztési Minisztérium által koordinált folyamat révén, 30 napos határidővel;
- A helyi pénzügyi kapacitások felmérése a Maros Megyei Vészhelyzeti Bizottság által, az azonosított megoldások megvalósításának támogatása érdekében;
- Kormányhatározat előkészítése a kormány rendelkezésére álló költségvetési tartalékalapból történő támogatás biztosítása céljából, a helyi források kiegészítéseként.

A Maros Megyei Vészhelyzeti Bizottság és a Maros megyei Prefektusi Hivatal mindent megtesz annak érdekében, hogy a pénzügyi támogatás biztosítása – és ezáltal a lakosság ivóvízellátását garantáló műszaki megoldások bevezetése – a lehető legrövidebb időn belül megtörténjen!

A háztartási vízellátás helyzete

A Dicsőszentmártoni Ivóvíztisztító Állomás (STAP) továbbra is biztosítja a háztartási vízszolgáltatást, mivel a Kis-Küküllő folyó sókoncentrációja az aktuális mérések szerint továbbra is a 1500 mg/l-es küszöb alatt marad.

2025. július 1-jén 8:00 órakor a mért értékek:

- Gyulakuta: 412 mg/l
- Dicsőszentmárton: 646 mg/l mg/l

Elvégzett beavatkozások

A Maros Megyei „Horea” Vészhelyzeti Felügye-lőség a Temes, Bukarest-Ilfov, Szilágy, Szeben, Máramaros, Bihar, Brassó, Suceava és Neamț megyék felügyelőségeinek logisztikai támogatásával 2025. június 27–30. között összesen **1.815.500 liter vizet** osztott szét:

- Ivóvíz: 1.513.000 liter
- Háztartási víz: 78.500 liter
- Állatok itatására szolgáló víz: 224.000 liter

Csak **június 30-án** 421.000 liter vizet osztottak szét:

- Ivóvíz: 374.000 liter
- Háztartási víz: 29.000 liter
- Állatoknak: 18.000 liter

Az Aquaserv Rt. hozzájárulása

A marosvásárhelyi Aquaserv Rt. folytatta az ivóvíz szállítást a maroscsapói vízműből, összesen

146.000 litert szállított 2025. június 27–30. között, ebből **20.000 litert június 30-án**.

Ivóvízosztó pontok

Jelenleg **84 ivóvízosztó pont** működik, ez a szám az igények szerint módosítható.

A környezet és a biodiverzitás monitorozása

A Környezetvédelmi Őrség Maros megyei felügyelősége tájékoztat, hogy június 28. – július 1. között folytatódott a szikesedés hatásának vizsgálata az érintett védett természeti területeken:

- ROSCI0384 – Kis-Küküllő folyó
- ROSCI0297 – Kis-Küküllő–Bükkös-dombság (a folyó mentén)

Előzetes megfigyelések:

- A korábbi jelentésekhez képest nem észleltek jelentős változásokat.
- A vizsgálatok főként a folyó menti fák – különösen a sóérzékeny égerfélék (Alnus glutinosa) – állapotára irányultak.
- Ezek jelenleg nem mutatnak látható károsodást, de a megfigyelés folytatódik, mivel a víz sótartalma továbbra is magas.

A vízminőség monitorozása

A Maros Vízügyi Igazgatóság napi rendszerességgel figyeli a víz minőségét **18 szakaszon** a Kis-Küküllőn, a Nagy-Küküllőn és részben a Maroson. **Maros megye területén 4 szakaszon** naponta méri a vezetőképességet és a kloridkoncentrációt.

A megyei hatóságok és partnerszervezetek továbbra is mozgósítva és összehangoltan dolgoznak a lakosság egészségének és a környezet védelmének érdekében Maros megyében. A tevékenységek a probléma teljes megoldásáig folyamatosan folytatód-nak.

A lakosság gyors és hatékony tájékoztatása végett eddig három alkalommal küldtek RO-ALERT üze-netet, amelyben figyelmeztették a térség lakosait arról, hogy az érintett települések közüzemi ivóvíz-hálózatából érkező víz nem alkalmas emberi fogyasztásra. Az érintett települések: Dicsőszentmárton, Ádámos, Vámosgálfalva, Szászbogács és Gyulakuta önkormányzatok települései.

Az Aquaserv RT Marosvásárhely mérései alapján a mai nap folyamán a klorid- és nátriumszintek nem mutatnak jelentős változást az előző napi értékekhez képest. A Maros Megyei Közegészségügyi Igazga-tóság megkezdte a vízminták rendszeres gyűjtését fogyasztási helyeken, forrásoknál és közszökőkutak-nál Ádámos, Szászbogács, Dicsőszentmárton és Vá-mosgálfalva önkormányzatok területén, hogy részle-tes laborvizsgálatokkal nyomon kövessék a víz mi-nőségét.

Az Országos Vészhelyzeti Bizottság június 3-án hozott határozata alapján a Maros Megyei Vészhely-zeti Bizottság kérésére jóváhagyták a szükséges ivó-vízellátás biztosítását a következő napokra.

Az Aquaserv az elmúlt éjszaka 15 ideiglenes ivóvíztartályt helyezett ki.

Ezeket a tartályokat folyamatosan töltik a vízszol-gáltató 10.000 literes tartályautói.

További tartályokat kértek és várnak Tordáról (12 db), Kolozsvárról (20 db), valamint Szebenből (12.000 literes tartály), hogy biztosítsák a folyamatos ivóvízellátást.

További fontos tudnivalók:

- A vízellátás nem szűnik meg.
- A víz nem iható, de háztartási célokra (mosás, tisztálkodás, takarítás) továbbra is használható.
- Ivásra nem ajánlott a víz fogyasztása, amíg újabb hatósági vizsgálatok nem készülnek.

Lakossági felhívás:

- Ne fogyasszanak ivóvízként közüzemi vizet!
- Csak biztonságos, megbízható forrásból szár-mazó ivóvizet használjanak!
- Figyeljék a RO-ALERT és a helyi hatóságok hi-vatalos tájékoztatóit!

Kérjük, hogy továbbra is kövessék a hivatalos kommunikációkat a legfrissebb információkért.

Maros Megyei Vészhelyzeti Bizottság

Az **AQUASERV Rt.** tájékoztatja a fogyasztókat, hogy karbantartási munkálatok miatt **július 3-án 8 órától 15 óráig (becsült időtartam)** az ivóvíz-szolgáltatás csökkentett nyomással és kisebb vízhozammal fog történni **Marosvásárhelyen, a Nicolae Bălcescu és a Dorobanților utcában, valamint a Hadsereg téren.**

Felhívjuk a fogyasztók figyelmét, hogy a vízszolgáltatás új-raindításakor előfordulhat, hogy a csapokból rövid ideig zavaros víz folyik a vezetékekben lévő lerakódás felkavarodása miatt. Azt javasoljuk, hogy csak háztartási célokra használják a vizet, ameddig ki nem tisztul. Elnézést kérünk a kellemetlenségért. Köszönjük a megértést!

AQUASERV Rt., Marosvásárhely

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

KÜLÖNFÉLÉK

VÁLLALUNK építkezési munkát, tetőjavítást, cserépforgatást, tetőkészítést (bármilyen anyagból), meszelést, vakolást, bármi-lyen kerítés készítését. Saját anyagunk is van. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0741-404-354, 0737-917-642. András. (25979)

VÁLLALUNK: tetőkészítést, tetőjavítást (Bilka fémcseréppel dol-gozunk), ácsmunkát, teraszkészítést, csatornamunkát és sürgős javítást. Elszállítunk törmeléket. Tel. 0743-698-981. (26067)

MEGEMLÉKEZÉS

Szomorú szívvel emlékezünk július 2-án drága jó édes-anyámra, a nyarádmagyarósi
GÁLFI ERZSÉBETRE
halálának 5. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Szerettei. (26070-I)

ELHALÁLOZÁS

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy a szeretett férj, édesapa, nagyapa, após, barát, ügyvéd, közéleti személyiség, Balkán bajnok

Dr. KINCSES ELŐD

2025. június 24-én, 83 évesen megszűnt élni.

Drága halottunkat 2025. július 4-én, pénteken 16 órakor a marosvásárhelyi református temetőben helyezzük örök nyugalomra. Részvétet 15 órától lehet nyilvánítani.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Gyászoló szerettei. (sz.-I)

A magunk és az összes rokon nevében szomorú szívvel tudatjuk, hogy a szeretett férj, édesapa, nagyapa, testvér, rokon, barát, ismerős

DEMETER SÁMUEL

a volt építészeti vállalat dolgozója (TCM)

2025. július 1-jén, 86 éves korában megszűnt élni.

Drága halottunk temetése július 3-án 13 órakor lesz a ka-tolikus temetőben. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Szerettei. (-I)

RÉSZVÉTNILVÁNÍTÁS

Megrendülten értesültem barátom, **KINCSES ELŐD** hosszantartó, súlyos betegség utáni haláláról.

Ezúton búcsúzom az országos híró nagy atlétától, a jogásztól és írótól.

Részvétem és vigasztalás a családnak.

Isten nyugtassa békében! Bálint Andor (-I)

EndoSlim
Elhízáskezelési Központ

Személyre szabott fogyókúra programok:

Multidiszciplináris
orvosi megközelítés

Táplálkozási
tanácsadás

Gyógyszeres kezelés

Hozzáállási tanácsadás

Dora Optics Kórház
Marosvásárhely, Strada Fabrica De Zahăr Nr. 18E
www.doraoptics.ro
0771 195 340

JÓ NAPOT! MEGJÖTTEM...

SZERDA 21⁰⁰

Marosvásárhelyi
Rádió
Románia

96 FM
106,8 FM
1323 AM

www.marosvasarhelyiradio.ro

Târg de antichități și handmade

4-6 iulie

Cetate
TÂRGU MUREȘ

Július 4-6. között visszatér a régiség- és kézművesvásár Marosvásárhelyre a várba

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

Heather Webb
A platántól
délre

Amir Tibon
Gáza
kapuja

Amir Tibon
Gáza kapuja

Az izraeli-palesztin konfliktus
legsötétebb napja

Libri

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

RADIO
KOKO
ONLINE STREAMING

NE HALLGASS MÁSRA!